

Határozatok Tára

PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2014. november 12.¹

C-585/13. P. sz. ügy

**Europäisch-Iranische Handelsbank AG
kontra**

az Európai Unió Tanácsa

„Fellebbezés — Az Iránnal szemben hozott korlátozó intézkedések — Azon személyek és szervezetek jegyzéke, akikkel, illetve amelyekkel szemben a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztását alkalmazzák — A fellebbező nevének jegyzékbe való felvétele — A jegyzékbe való felvétel feltételei — A korlátozó intézkedések megkerülésének tilalma — A jegyzékbe felvett iráni bankokat érintő pénzügyi ügyletek jogszerűségének feltételei — A pénzeszközök felszabadítása — Előzetes engedélyezési eljárások — Az illetékes nemzeti hatóság által kiadott engedélyek — Ügynevezett »harmadik utas« eljárás — Általános jóváhagyás”

Tartalomjegyzék

I – A jogvita előzményei és a megtámadott ítélet	3
II – A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei	5
III – Jogi elemzés	6
A – Az első jogalapról, és a második jogalap első részéről, amelyek a Törvényszék téves jogalkalmazásán alapulnak, amennyiben az tévesen tekintette úgy, hogy a fellebbező elismerte, hogy végrehajtotta a Tanács által a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott ügyleteket	6
1. A fellebbező érvelése	6
2. Elemzés	7
B – A második jogalap második, téves jogalkalmazásra alapított részéről, amennyiben a Törvényszék tévesen tekintette úgy, hogy az EIH megfelelt a jegyzékbe való felvétel feltételeinek	8
1. A fellebbező érvelése	8

¹ — Eredeti nyelv: francia.

a) A korlátozó intézkedések hatálya alól állítólagosan kizárt ügyletekről	9
b) Az állítólagosan engedélyezett ügyletekről	9
c) A harmadik utas eljárásnak megfelelően végrehajtott ügyletekről	9
2. Elemzés	12
a) A korlátozó intézkedések hatálya alól állítólagosan kizárt ügyletekről	12
b) Az állítólagosan engedélyezett ügyletekről	13
c) A harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletekről	14
i) Az általános jóváhagyások jogszerűségéről	14
ii) A 961/2010 rendelet 21. cikkéről	16
iii) A harmadik utas eljárásról és a korlátozó intézkedések megkerülésének tilalmáról	18
C – A harmadik, a Törvényszéknek a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos téves jogalkalmazásán alapuló jogalapról	19
1. A fellebbező érvelése	19
2. Elemzés	20
D – A negyedik, a 961/2010 rendelet 32. cikke (2) bekezdésének értelmezése során elkövetett téves jogalkalmazásra, illetve az arányosság elvére alapított jogalapról	21
1. A fellebbező érvelése	21
2. Elemzés	22
IV – A költségekről	24
V – Véggövetkeztetések	25

1. Az Europäisch-Iranische Handelsbank AG (a továbbiakban: EIH) által előterjesztett jelen fellebbezés az Európai Unió Törvényszéke Europäisch-Iranische Handelsbank AG kontra Tanács ítéletének² hatályon kívül helyezésére irányul, amelyben a Törvényszék részlegesen elutasította a fellebbező által bizonyos számú olyan jogi aktus megsemmisítése iránt benyújtott keresetet, amelyek felvették azon személyek, szervezetek és szervek (a továbbiakban: személyek és szervezetek) jegyzékeibe, akik vagy amelyek vagyont az atomfegyverek iráni elterjedése elleni küzdelemmel összefüggésben be kell fagyasztani, illetve e jegyzékben továbbra is szerepeltették.

2 – T-434/11, EU:T:2013:405.

2. Az Európai Unió Tanácsa azzal indokolta a fellebbező pénzeszközeinek befagyasztására vonatkozó határozatát, hogy az bizonyos számú, a jegyzékbe felvett, vagyis már korlátozó intézkedések hatálya alá eső szervezetet érintő pénzügyi ügyletet hajtott végre, annak ellenére, hogy azok pénzeszközeit be kellett fagyasztani. A jelen fellebbezés által felvetett leglényegesebb jogi probléma az, hogy az EIH részére a Bundesbank – vagyis az Európai Unió jogszabályai alapján a jegyzékbe felvett szervezetek pénzeszközei felszabadításának, illetve a jegyzékbe fel nem vett iráni személyek vagy szervezetek részéről, illetve részére bonyolított pénzügyi ügyletek engedélyezésére nemzeti szinten hatáskörrel rendelkező hatóság – által állítólagosan megadott jóváhagyás vagy engedélyek elegendőek voltak-e ahhoz, hogy kizárják az említett ügyleteket ténylegesen teljesítő szervezet jegyzékekbe történő felvételét, és ennél fogva ahhoz, hogy megakadályozzák azt, hogy a Tanács elrendelje a fellebbező pénzeszközeinek befagyasztását.

I – A jogvita előzményei és a megtámadott ítélet

3. A megtámadott ítélet 1. és azt követő pontjaiból kitűnik, hogy a fellebbező olyan német bank, amely az Iránt érintő vagy Iránban zajló szolgáltatásokra és tevékenységekre szakosodott.

4. A Törvényszék elé terjesztett ügy az Iránnal szemben nyomásgyakorlás céljából elfogadott korlátozó intézkedések összefüggésébe illeszkedik, amely intézkedések arra irányulnak, hogy Irán abbahagyja az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységeket és az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek fejlesztését (a továbbiakban: atomfegyverek elterjedése).

5. Egyrészt az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 26-i 2010/413/KKBP tanácsi határozat,³ másrészt az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet⁴ alkotják a jelen ügy szempontjából azokat a keretintézkedéseket, amelyek rögzítik azon személyek és szervezetek pénzeszközei és gazdasági erőforrásai befagyasztásának elvét, akik vagy amelyek neve a 2010/413 határozat II. mellékletében, illetve a 961/2010 rendelet VIII. mellékletében megállapított jegyzékekben szerepel.

6. 2011. május 23-án a Tanács meghozta a 2010/413 határozat módosításáról szóló 2011/299/KKBP határozatot,⁵ és a 961/2010 rendelet végrehajtásáról szóló 503/2011/EU tanácsi végrehajtási rendeletet⁶ (a továbbiakban együttesen: a 2011. május 23-i jogi aktusok).

7. E két aktussal a Tanács első alkalommal vette fel a fellebbező nevét a 2010/413 határozat II. mellékletében, illetve a 961/2010 rendelet VIII. mellékletében szereplő jegyzékekbe, a következők szerint indokolva ezt: „[a]z EIH kulcsszerepet játszott abban, hogy az Iránnal szembeni uniós korlátozó intézkedések [helyesen: szankciók] bevezetését követően több iráni bank számára alternatív lehetőségeket nyújtsanak ügyleteik lebonyolításához. Az EIH tanácsadó és közvetítő bankként működött egyes jegyzékbe vett iráni szervezetek ügyletei során. Az EIH például 2010 augusztusának elején befagyasztotta az EU által jegyzékbe vett Bank Saderat Irannak és Bank Mellatnak az EIH hamburgi [Németország] székhelyén tartott számláit. Rövid idő elteltével az EIH egy jegyzékbe nem vett iráni banknak az EIH-nál tartott számlái felhasználásával újrakezdte az euróalapú üzleti tevékenységet a Bank Mellattal és a Bank Saderat Irannal. Az EIH 2010 augusztusában olyan rendszert hozott létre, amely az uniós korlátozó intézkedések megkerülésével rutin kifizetéseket tett lehetővé a Bank Saderat London és a Future Bank Bahrain részére. 2010 októberétől az EIH korlátozó intézkedések hatálya tartozó iráni bankok, többek között a Bank Mellat és a Bank Saderat kifizetéseinek közvetítője volt. A korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó bankok az iráni ipari és

3 – HL L 195., 39. o.

4 – HL L 281., 1. o.

5 – HL L 136., 65. o.

6 – HL L 136., 26. o.

bányászati bankon keresztül teljesítik kifizetéseiket az EIH felé. A Post Bank 2009-ben egy korlátozó intézkedések elkerülésére szolgáló rendszerben használta fel az EIH-t, aminek keretében többek között az ENSZ által jegyzékbe vett Bank Sepah nevében is bonyolítottak le ügyleteket. Az [Unió] által jegyzékbe vett Bank Mellat az EIH egyik anyavállalata”.

8. Ezt az első felvételt követően a fellebbező 2011. május és július között több információkérést intézett a Tanácshoz, illetve több dokumentum közlése, továbbá egy meghallgatás, és a jegyzékbe való felvétellel vonatkozó határozat felülvizsgálata iránti kérelmet is előterjesztett. Észrevételeit is közölte a Tanáccsal. E kérelmekre válaszul a Tanács jelezte a fellebbezőnek, hogy felvételének indokai az egyik tagállamtól származó javaslatból következtek, és a Tanács semmilyen más információval nem rendelkezik. Egyebekben átadta a fellebbező részére a felvételre irányuló javaslatot.

9. A fellebbező jegyzékbe való felvételét a Tanács fenntartotta a 2010/413 határozat módosításáról szóló, 2011. december 1-jei 2011/783/KKBP határozatban,⁷ valamint az ugyanazon a napon hozott, a 961/2010 rendelet végrehajtásáról szóló 1245/2011/EU végrehajtási rendeletben.⁸ 2011. december 5-én a Tanács tehát egy levelet küldött a fellebbező részére, amelyhez csatolta az említett határozat, valamint az említett végrehajtási rendelet egy példányát, és tájékoztatta arról, hogy az eredeti jegyzékek felülvizsgálatát követően, mérlegelve a fellebbező által a 2011. május és július közötti levelezésben kifejtett észrevételeket, a nevét továbbra is szerepeltetik a jegyzékekben, azért, mert tiltott pénzügyi szolgáltatásokat nyújtott a jegyzékbe felvett szervezetek számára – e tény a Tanács szerint támogatást jelentett Irán atomfegyverek terjedésének veszélyével járó tevékenységeihez. E levél kézhezvételét követően a fellebbező megismételte meghallgatás iránti kérelmét, fenntartotta észrevételeit, és ismét kérte a felvételtől szóló határozat felülvizsgálatát.

10. Az EIH által a Tanácshoz intézett különböző levelekből⁹ kitűnik, hogy a jegyzékbe felvett iráni bankokat érintő valamennyi ügylet esetében mindig a Bundesbank engedélyével vagy jóváhagyásával, annak felügyelete alatt járt el. Az EIH ezenkívül ismertette a Tanáccsal az úgynevezett „harmadik utas” eljárásra vonatkozó információkat, amelynek során az EIH állítása szerint a jegyzékbe felvett iráni bankok korábbi tevékenységeivel kapcsolatos ügyleteket teljesített. Ez az eljárás „annak lehetőségét jelenti a jegyzékbe felvett szervezet számára, hogy kiegyenlítheti az olyan, az Unió területén letelepedett hitelező felé fennálló tartozását, amely a felvétele előtti kötelezettségből fakad, azáltal hogy a vagyont egy a jegyzékbe fel nem vett közvetítő révén átruházzák a hitelezőre”.¹⁰

11. A Törvényszék Hivatalához 2011. augusztus 3-án benyújtott keresetlevelével – a kérelmeket később két alkalommal módosították¹¹ – a fellebbező megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be, azt kérve, hogy a Törvényszék azonnali hatállyal semmisítse meg a 2011. május 23-i jogi aktusokat, a 2011/783 határozatot, az 1245/2011 végrehajtási rendeletet, valamint a 267/2012 rendeletet az őt érintő részükben; nyilvánítsa alkalmazhatatlannak a 2010/413 határozat 20. cikke (1) bekezdésének b) pontját, a 961/2010 rendelet 16. cikke (2) bekezdését és a 267/2012 rendelet 23. cikkének (2) bekezdését;¹² valamint kötelezze a Tanácsot a költségek viselésére.

7 — HL L 319., 71. o.

8 — HL L 319., 11. o.

9 — Lásd a megtámadott ítélet 167. pontját.

10 — A megtámadott ítélet 51. pontja.

11 — Először a 2011. december 1-jei jogi aktusok meghozatalát követően (lásd a jelen indítvány 9. pontját), másodszer pedig az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet (HL L 88., 1. o.) elfogadását követően. A 267/2012 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja előírja a fellebbező nevét is tartalmazó IX. mellékletben felsorolt személyek, szervezetek és szervek pénzeszközeinek befagyasztását.

12 — E rendelkezések határozzák meg azokat a feltételeket, amelyeket egy személynek vagy szervezetnek teljesítenie kell ahhoz, hogy pénzeszközeit befagyasztják. E rendelkezések többek között azon jogalanyok pénzeszközeinek befagyasztását írják elő, amelyek segítséget nyújtanak egy jegyzékbe vett szervezetnek a vele szemben hozott korlátozó intézkedések rendszerének megsértéséhez.

12. Az ily módon módosított kérelmei alátámasztására a fellebbező négy jogalapra hivatkozott. Az első jogalap az indokolási kötelezettség, a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértésén alapult. A második jogalap nyilvánvaló értékelési hibán alapult, mivel először, a Tanács nem bizonyította az azon aktusok indokolásában szereplő ügyleteket, amelyek ellen a Törvényszék előtt a keresetet benyújtották, másodszor, nem teljesültek az EIH nevének a jegyzékekbe való felvételére és az azokban való szerepeltetésére vonatkozó feltételek, harmadszor pedig, a Tanács nem végezte el megfelelően a jegyzékbe való felvételre vonatkozó határozat értékelését és felülvizsgálatát. A hivatkozott harmadik jogalap a bizalomvédelem elvének, a jogbiztonság elvének és a megfelelő ügyintézéshez való jognak a megsértésén alapult. Végül a negyedik jogalap alapját az arányosság elve, a tulajdonhoz való jog és a vállalkozás szabadságának megsértése jelentette. A fellebbező ezenkívül a 2010/413 határozat 20. cikke (1) bekezdésének b) pontjára, a 961/2010 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének b) pontjára és a 267/2012 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésére irányuló jogellenességi kifogásra hivatkozott.

13. A megtámadott ítéletben a Törvényszék helyt adott a második jogalapnak a 2011. május 23-i jogi aktusok tekintetében. Miután megvizsgálta azt a kifogást, amely a jegyzékbe való felvételre vonatkozó eredeti javaslat Tanács általi értékelésére vonatkozott,¹³ a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy mivel a fellebbező pénzeszközeinek befagyasztására vonatkozó javaslat egy tagállamtól származott, így a Tanácsnak az elé terjesztett információk és bizonyítékok relevanciáját és megalapozottságát kellett megvizsgálnia. Márpedig a Tanácsnak saját bevallása szerint sem állt rendelkezésére a javaslaton kívül más elem, így többek között más bizonyíték sem. A Törvényszék tehát megállapította, hogy a fellebbező jegyzékbe való első felvételét illetően a Tanács a 2011. május 23-i jogi aktusok meghozatalának időpontjában nem volt abban a helyzetben, hogy megvizsgálhassa a befagyasztásra vonatkozó javaslatban a fellebbező terhére megállapított körülmények megalapozottságát. Következésképpen kizárólag a fellebbező eredeti jegyzékbe való felvételéről szóló, 2011. május 23-i jogi aktusokat semmisítette meg, az őt érintő részben.

14. A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasította.

II – A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

15. 2013. november 19-én az EIH fellebbezést nyújtott be a megtámadott ítélettel szemben. A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet megjelölt részeit; haladéktalanul semmisítse meg azt a három jogi aktust, amelyeket a Törvényszék nem semmisített meg, vagyis a 2011/783 határozatot, az 1245/2011 végrehajtási rendeletet és a 267/2012 rendelet (a továbbiakban együttesen: a megtámadott jogi aktusok),¹⁴ abban a részükben, amely az EIH-t érinti, és kötelezze a Tanácsot az első- és a másodfokú eljárás költségeinek viselésére.

16. Válaszbeadványában a Tanács azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezés egészét, és kötelezze a fellebbezőt a Tanács költségeinek viselésére.

17. Válaszbeadványában az elsőfokú eljárásban a Tanács támogatása érdekében beavatkozó Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést.

13 — Lásd a megtámadott ítélet 163. és azt követő pontjait.

14 — A megtámadott jogi aktusok közül csak a 267/2012 rendelet ismétli meg kifejezetten a jegyzékbe való eredeti felvétel során (vagyis a 2011. május 23-i jogi aktusokban) hivatkozott indokokat. Mivel azonban a 2011/783 határozat és az 1245/2011 rendelet a 2011. május 23-i jogi aktusokat megerősítő aktusoknak tűnnek, az alábbi okfejtések szempontjából úgy fogom tekinteni ezeket az aktusokat, hogy azok hallgatólagosan megismétlik a 2011. májusi jogi aktusokban hivatkozott indokokat, vagyis a továbbiakban a „megtámadott jogi aktusok indokolására” fogok utalni.

III – Jogi elemzés

18. Fellebbezésében a fellebbező négy jogalapra hivatkozik. Az első a Törvényszék állítólagos téves jogalkalmazását kifogásolja, amennyiben az tévesen állapította meg, hogy a fellebbező elismerte, hogy végrehajtotta a listára való felvétele igazolása érdekében a Tanács által hivatkozott ügyleteket. A második jogalap arra vonatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor hibásan úgy ítélte meg, hogy a fellebbező jegyzékekbe való felvételének alapvető feltételei teljesültek. A harmadik jogalap a Törvényszék téves jogalkalmazását kifogásolja, amennyiben az elutasította a jogos bizalom megsértésére és a jogbiztonság elvére vonatkozó jogalapot. Végül a negyedik jogalap téves jogalkalmazásra vonatkozik, amennyiben a Törvényszék azt állapította meg, hogy a fellebbező nem hivatkozhat a 961/2010 rendelet 32. cikkének (2) bekezdésére.

A – Az első jogalapról, és a második jogalap első részéről, amelyek a Törvényszék téves jogalkalmazásán alapulnak, amennyiben az tévesen tekintette úgy, hogy a fellebbező elismerte, hogy végrehajtotta a Tanács által a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott ügyleteket

1. A fellebbező érvelése

19. A fellebbező az első jogalap keretében előadja, hogy a Törvényszék tévesen tekintette úgy, hogy elkésve hivatkozott arra az érvre, amely szerint vitatta, hogy végrehajtotta az EIH-nak a szóban forgó korlátozó intézkedések által érintett személyek vagy szervezetek jegyzékeibe való felvételéről vagy az azokban való fenntartásáról szóló határozat indokolásában hivatkozott ügyleteket, holott e kifogásra már a kereset szakaszában hivatkozott, a válaszban pedig – ahogy az a tárgyalási jegyzőkönyvből kitűnik – ismét utalt arra, mindenképpen teljes összhangban a Törvényszék eljárási szabályzata 48. cikkének 2. §-ával. A Tanács egyébként maga sem vitatta az érv elfogadhatóságát, amelyet tehát ilyen körülmények között elfogadhatónak kellett volna tekinteni. A fellebbező ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Törvényszék előtt hivatkozott első és második jogalapot a Bíróságnak ismét meg kell vizsgálnia, megfelelően figyelembe véve azt a tényt, hogy a fellebbező nem ismerte el, hogy végrehajtotta a szóban forgó ügyleteket, ellentétben a Törvényszék kiinduló feltevésével.

20. A fellebbező szerint ily módon ez az eredeti feltevés hibássá teszi a Törvényszék teljes okfejtését, amely egyrészt az indokolás elégséges jellegére, valamint a védelemhez való jog tiszteletben tartására – az első fokon hivatkozott első jogalap –, másrészt pedig a Tanács nyilvánvaló értékelési hibájára vonatkozik, mivel az nem bizonyította a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott ügyleteket – az első fokon hivatkozott második jogalap első része.

21. Ebben az összefüggésben az EIH előadja, hogy egyrészt a megtámadott jogi aktusok indokolása nem tette lehetővé számára, hogy megállapíthassa a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletekkel fennálló kapcsolatot, mivel a Tanács maga sem tudott kapcsolatot megállapítani ezen ügyletek, és az indokolásban hivatkozott ügyletek között. Az EIH az általa végrehajtott valamennyi ügylet közlésére szorítkozott, illetve hangsúlyozta, hogy ezek közül egyes ügyletek álláspontja szerint nem tartoztak a korlátozó intézkedések hatálya alá, másokat jóváhagyott, megint másokat pedig engedélyezett a Bundesbank, soha nem állította azonban, hogy képes lett volna azonosítani az első¹⁵ és a negyedik¹⁶ példával együttesen értelmezett második példa¹⁷ alapján kifogásolt magatartásokat.

15 — Vagyis, hogy az EIH 2010. augusztus elején először befagyasztotta a Bank Saderat Iran és a Bank Mellat számláit, majd folytatta az euróügyleteket e két, a jegyzékekbe felvett szervezettel azon számlák felhasználásával, amelyekkel egy a jegyzékbe fel nem vett iráni bankban rendelkezett.

16 — Vagyis, hogy az EIH-t 2009-ben a Post Bank egy olyan rendszerben használta fel, amely lehetővé tette a szankciók megkerülését, és amelynek lényege az volt, hogy az ügyleteket az Egyesült Nemzetek által a jegyzékbe felvett Bank Sepah nevében kezelték.

17 — Vagyis, hogy 2010. augusztusban az EIH olyan rendszert alakított ki, amely lehetővé tette a folyó fizetéseket a londoni Bank Saderat és a bahreini Future Bank részére, az uniós szankciók megkerülésével.

22. Másrészt az EIH előadja, hogy a jegyzékbe való felvétel Tanács által végzett felülvizsgálata nem volt megfelelő, mivel a Tanács egyáltalán nem mutatott be bizonyítékokat, az EIH pedig vitatta a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott ügyletek fennállását. A Tanács által az EIH részére azt követően adott rövid válasz, miszerint az előadta a jegyzékbe való felvétellel kapcsolatos észrevételeit, nem tekinthető a jegyzékbe való felvételre vonatkozó határozat felülvizsgálatának. Ellentétben a megtámadott ítélet 99. pontjában szereplő megállapítással, a Törvényszék ebből nem vonhatta le azt a következtetést, hogy a Tanács kifejezetten cáfolta a fellebbező által előadott érveket, mivel a cáfolatnak magukra az ügyletekre vonatkozó bizonyítékok révén kell megtörténnie.

23. Éppen azért, mert a Tanács egyáltalán nem szolgáltatott bizonyítékokat ezekre az ügyletekre, és figyelemmel arra, hogy az EIH soha nem ismerte el, hogy végrehajtotta azokat, az indokolásban szereplő egyetlen állítás sem tekinthető bizonyítottnak, ellentétben az ítélezési gyakorlat követelményeivel.¹⁸ Ennélfogva a megtámadott jogi aktusokat meg kell semmisíteni.

2. Elemzés

24. A néha nehézkes érvelést követően a fellebbező téves jogalkalmazásra hivatkozik, amelyet azonban jogilag nem minősített.

25. Kiindulásként emlékeztetni kell arra, hogy „[a] Bíróság [...] nem rendelkezik hatáskörrel sem a tényállás megállapítására, sem – főszabály szerint – [a Törvényszék] által az e tényállás alátámasztására elfogadott bizonyítékok megvizsgálására. Amennyiben ugyanis a bizonyítékok megszerzése szabályszerűen történt, valamint az általános jogelveket, és a bizonyítási teherre és a bizonyításfelvétellel kapcsolatos eljárási szabályokat tiszteletben tartották, kizárólag [a Törvényszék] feladata annak mérlegelése, hogy a hozzá benyújtott bizonyítékoknak milyen bizonyító erőt tulajdonít. E mérlegelés, eltekintve e bizonyítékok elferdítésétől, nem minősül a Bíróság felülvizsgálata alá tartozó jogkérdésnek”.¹⁹

26. Véleményem szerint az EIH által az első jogalap és a második jogalap első része keretében előadott érvelést inkább úgy kell értelmezni, hogy az arra irányul, hogy a Bíróság állapítsa meg a bizonyítékok elferdítését, mivel a Törvényszék az EIH szerint tévesen ítélte meg úgy, hogy a beadványaiban, és különösen a keresetleveléhez mellékelt beadványaiban szereplő információk a Tanács által a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott ügyletek valós voltának elismerését jelentik.

27. Bár az állandó ítélezési gyakorlat szerint az elsőfokú bíróság elé terjesztett bizonyítékok elferdítése a fellebbezés alapján eljáró Bíróság hatáskörébe tartozik, emlékeztetni kell arra, hogy az ilyen elferdítésnek „nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelése”.²⁰ Ezenkívül azt annak kell bizonyítania, aki az elferdítésre hivatkozik, a fellebbezésben pedig meg kell jelölni azokat a jogi érveket, amelyek a kérelmet konkrétan alátámasztják.²¹

28. Még ha feltételezzük is, hogy e két feltétel teljesültnek tekinthető, az EIH érvelése nem alkalmas arra, hogy egyértelműen leleplezze a bizonyítékok elferdítését, hanem az inkább az említett bizonyítékok Bíróság általi ismételt értékelésére irányul, ami azonban nem tartozik annak hatáskörébe.

18 — A fellebbező e tekintetben a Fulmen kontra Tanács ítéletre (T-439/10 és T-440/10, EU:T:2012:142, 95–104. pont), valamint a Bizottság és társai kontra Kadi ítéletre (C-584/10. P, C-593/10. P és C-595/10. P, EU:C:2013:518, 119–121. pont) hivatkozik.

19 — Trubowest Handel és Makarov kontra Tanács és Bizottság ítélet (C-419/08. P, EU:C:2010:147, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

20 — Trubowest Handel és Makarov kontra Tanács és Bizottság ítélet (EU:C:2010:147, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.)

21 — Lásd a Trubowest Handel és Makarov kontra Tanács és Bizottság ügyre vonatkozó indítványom (C-419/08. P, EU:C:2009:678) 53. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

29. Kiemelendő, hogy a Törvényszék már pusztán a keresetlevél mellékletei alapján – amelyek többek között az EIH által a megtámadott jogi aktusok indokolásában megjelölt szervezetekkel, vagyis a Bank Mellattal, a Bank Sepah-val, a Bank Saderat Irannal, a Bank Saderat Plc-vel, a Future Bank of Bahrein-nel és a Postbank of Irannal) főként 2010 és 2011 között²² bonyolított ügyletek listáját tartalmazzák –, jogszerűen tekinthette úgy, hogy az ügyletek valós jellege nem vitatott. Ezenkívül a fellebbező beadványaiból egyértelműen kitűnik, hogy a megtámadott jogi aktusok indokolásának vitatására irányuló elsődleges jogalapja mind a Törvényszék, mind pedig a Bíróság előtt abban állt, hogy azon ügyletek jogszerű jellegére hivatkozott, amelyek teljesítését a jegyzékben szereplő szervezetek vonatkozásában legalábbis a Törvényszék előtt nem tagadta, mivel azokat a Bundesbank engedélyezte, illetve jóváhagyta, vagy pedig nem tartoznak a korlátozó intézkedések hatálya alá.

30. Márpedig a megtámadott ítéletből éppen az tűnik ki, hogy a Törvényszék úgy tekintette, hogy az EIH beadványaiban elismerte, hogy végrehajtotta a jegyzékben szereplő bankokat érintő ügyleteket, de arra hivatkozott, hogy ezek jogszerűek voltak, és csak a tárgyalás során vitatta, hogy a megtámadott jogi aktusok indokolásában szereplőhöz hasonló ügyletekben vett részt, valamint, hogy kapcsolat állt fenn az említett ügyletek, és a ténylegesen teljesített ügyletek között. A Törvényszék tehát az utóbbi érvet megalapozottan tekintette újnak, és ennek alapján elfogadhatatlannak, mivel az EIH az eljárás írásbeli szakaszában nem állította azt, hogy az általa hivatkozott, a megtámadott jogi aktusok indokolásában megjelöltekkel azonos partnerekkel végzett, az ott megjelölttel azonos időtartamot lefedő ügyletek semmilyen kapcsolatban nem álltak az indokolásban hivatkozott ügyletekkel. A Törvényszék ez alapján úgy ítélte meg, hogy a felek között kizárólag a teljesített ügyletek jogszerű vagy jogszerűtlen jellege képezi vita tárgyát, de azok valós jellege nem. Mivel a kifogásolt tényállást – az indokolásban hivatkozott ügyleteket – nem vitatták, csak azok jogszerűségét, ezért nem lehet azt kifogásolni, hogy a Tanács nem nyújtott bizonyítékot ezen ügyletek fennállását illetően, és kizárólag azoknak a releváns uniós jogszabályok alapján való jogellenességének bizonyítására koncentrált.²³

31. Mivel a fenti elemzés alapján nem lehet megállapítani, hogy a Törvényszék bármilyen módon elferdítette volna a tényeket, az első fellebbezési jogalapot, valamint a második jogalap első részét el kell utasítani. A Bíróságnak tehát az elemzés ezen szakaszában nem kell felülvizsgálnia a Törvényszék által az előtte hivatkozott első és második jogalappal összefüggésben követett okfejtést.

B – A második jogalap második, téves jogalkalmazásra alapított részéről, amennyiben a Törvényszék tévesen tekintette úgy, hogy az EIH megfelelt a jegyzékbe való felvétel feltételeinek

1. A fellebbező érvelése

32. A második jogalap második részében a fellebbező előadja, hogy a Törvényszék tévesen ítélte meg úgy a megtámadott ítélet 121–159. pontjában, hogy elmulasztotta annak bizonyítását, hogy a szankcionált bankokkal végzett valamennyi ügyletet a Bundesbank engedélyével vagy jóváhagyásával hajtották végre, illetve azok nem tartoztak a szankciórendszer hatálya alá, és így ezek az ügyletek nem indokolhatják nevének azon személyek és szervezetek jegyzékeibe való felvételét, akik vagy amelyek vagyonát be kell fagyasztani.

33. A fellebbező által a második jogalap jelen részében kifejtett érvelés először a korlátozó intézkedések hatálya alól állítólagosan kizárt ügyleteket érinti, másodszer az állítólagosan engedélyezett ügyleteket, harmadszor pedig a harmadik utas eljárásnak megfelelően végrehajtott ügyleteket.

22 — Vagyis azon időszakban, amelyre a megtámadott jogi aktusok indokolása hivatkozik (a negyedik példa kivételével, amely a 2009. évre vonatkozik).

23 — Lásd a megtámadott ítélet 114–118. pontját.

a) A korlátozó intézkedések hatálya alól állítólagosan kizárt ügyletekről

34. Az EIH vitatja, hogy a Törvényszék eljárási szabályzata 44. cikkének 1. §-át alkalmazva elfogadhatatlannak nyilvánította azt az érvet, amely szerint egyes ügyletek, többek között a jegyzékbe felvett szervezetek számláin teljesített fizetések nem tartoztak a korlátozó intézkedések hatálya alá, és így nem indokolhatták a fellebbező felvételét azon szervezetek és személyek listájára, akik vagy amelyek vagyont be kell fagyasztani.

b) Az állítólagosan engedélyezett ügyletekről

35. A fellebbező itt a Törvényszék téves jogalkalmazására hivatkozva érvel, amennyiben az úgy ítélte meg, hogy nem szolgáltatott kellő bizonyítékot az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. április 19-i 423/2007/EK tanácsi rendelet²⁴ hatálya alatt kiadott engedélyeket, illetve a hatálybalépését követő ügyletek esetében a 961/2010 rendeletnek²⁵ megfelelően kiadott engedélyeket illetően. A fellebbező lényegében azt adja elő, hogy a Törvényszék félreértette keresetlevele egyik mellékletének tartalmát, amelynek módosított változata ugyanakkor tartalmazta a 423/2007 rendelet 9. cikke alapján kiadott engedélyeket (a 2010. szeptember 2. és 2010. október 27. között végrehajtott ügyletek), és a 961/2010 rendelet 18. cikke alapján kiadott engedélyeket (a későbbi ügyletek tekintetében). A Törvényszék nem kifogásolhatná azt, hogy a fellebbező nem nyújtotta be a megtámadott jogi aktusokban hivatkozott, a 2010. szeptember 2. előtt végrehajtott ügyletekre vonatkozó engedélyeket, mivel a Bundesbank maga is jelezte, hogy semmilyen engedély nem volt szükséges a korábbi tevékenységekhez kapcsolódó harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek esetében. Mivel a Törvényszék előzetesen úgy döntött,²⁶ hogy a Tanács nem alapozhatja a korlátozó intézkedések elfogadását a 423/2007 rendeletnek, vagy a 961/2010 rendeletnek megfelelően engedélyezett ügyletekre, az EIH által benyújtott melléklet célja éppen az volt, hogy bizonyítsa, hogy a Tanács által a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott, a 2010. szeptember 2. utáni időszakot érintő ügyleteket engedélyezték, mivel a Tanács egyébként nem hivatkozott arra, hogy az engedélyezettéken kívül más ügyletekre támaszkodott volna, és ezt nem is bizonyította. Márpedig ha kizárólag engedélyezett ügyletekre támaszkodott, akkor nem rendelhette el a fellebbező jegyzékbe való felvételét pusztán ezen indok alapján. Ezenkívül, bár az EIH által hivatkozott példák kizárólag a 2010. szeptember 2. utáni ügyleteknek a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján történő engedélyezésére vonatkoznak, mindazonáltal minden, az említett cikk alapján engedélyköteles harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletet szabályszerűen engedélyeztek. Sem a Tanács, sem a Törvényszék nem igényelt több bizonyítékot, és egyetlen elv vagy jogi szabály sem kötelezi arra az EIH-t, hogy minden egyes engedélyezést bizonyítson. A Törvényszék tehát tévesen döntött úgy, hogy az EIH által benyújtott engedélyek nem voltak elégségesek ahhoz, hogy alátámasszák azt az érvet, amely szerint valamennyi, 2010. szeptember 2. után végrehajtott ügylet jogszerű volt.

c) A harmadik utas eljárásnak megfelelően végrehajtott ügyletekről

36. Végül, a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy döntött, hogy a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek jogellenesek. E tekintetben három sor érvet ad elő.

37. Először, az EIH előadja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a Bundesbank részéről az EIH által a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott, a szankcionált bankokkal folytatott korábbi tevékenységekhez kapcsolódó ügyletek tekintetében nyújtott jóváhagyás nem volt jogszerű, mivel a Bundesbank általánosan járt el, holott a 423/2007 és 961/2010 rendeletek

24 — HL L 103., 1. o.

25 — Mivel a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott ügyletekre 2009-ben és 2010-ben került sor, azok jogszerűségét mind a 423/2007 rendelet, mind pedig a 2010. október 27-én hatályba lépett 961/2010 rendelet fényében meg kell vizsgálni.

26 — Lásd a megtámadott ítélet 129. pontját.

szerint csak eseti jóváhagyások kiadására volt lehetőség. Egyrészt az EIH azt kifogásolja, hogy a Törvényszék hivatalból felhozta ezt a kérdést, holott az eseti engedélyezés szükségessége egyáltalán nem képezte a felek között vita tárgyát, a Tanács ugyanis arra az állításra szorítkozott, hogy semmi sem akadályozta meg abban, hogy akár engedélyezett cselekmények alapján felvegye a fellebbezőt azon személyek és szervezetek listájára, akiknek, vagy amelyeknek a vagyonát be kell fagyasztani. Másrészt, és másodlagosan az EIH azt állítja, hogy az ügyletek általános jóváhagyását a 423/2007 és 961/2010 rendeletek releváns rendelkezései kifejezetten nem zárják ki, és hivatkozik a brit államkincstár gyakorlatából vett példákra, amely egyidejűleg végez eseti értékeléseket, illetve ad ki általános jóváhagyásokat. Mindenesetre az annak eldöntésére irányuló hatáskör, hogy egy engedély nem szükséges, a nemzeti hatóságokat illeti. E hatóságoknak, amikor a 423/2007 rendelet 7. és 9. cikke, vagy a 961/2010 rendelet 18. és 21. cikke szerinti engedélyezési iránti kérelemről döntenek, először azt kell megvizsgálniuk, hogy az engedélyezés szükséges-e, majd azt kell értékelniük, hogy az említett engedélyt meg kell-e adni, végül pedig el kell döntenie, hogy az említett engedélyhez kell-e feltételeket kapcsolni. A nemzeti hatóságok hatáskörébe tartozott ugyanis például annak előzetes értékelése, hogy a 423/2007 rendelet 7. cikkét alkalmazni kell-e, és amennyiben valamelyik ilyen nemzeti hatóság úgy döntött, hogy ez nem áll fenn, az azt jelentette, hogy semmilyen engedélyre nincs szükség, és úgy kellett tekinteni, hogy a hatóság megadta hozzájárulását. Erről tájékoztatta a gazdasági szereplőt, amely ezt követően ugyanolyan védelemben részesült, mintha megkapta volna az engedélyt, vagyis a továbbiakban nem fenyegette az a veszély, hogy az érintett ügylet miatt felveszik a jegyzékbe. A Tanács tehát nem alkalmazhatott korlátozó intézkedéseket egy nemzeti hatóság által jóváhagyott eljárásnak megfelelően végrehajtott ügyletek miatt, amennyiben a jóváhagyás az említett hatóság hatáskörébe tartozott, akár a 423/2007 rendelet, akár a 961/2010 rendelet alapján. Ezenkívül sem a Tanács, sem a Bizottság nem állította soha, hogy a Bundesbank tévedett, és nem kérte, hogy az vonja vissza engedélyét. A Bundesbank a megtámadott ítéletet követően saját elhatározásából közölte, hogy megváltoztatja gyakorlatát, és írta elő, hogy a továbbiakban a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek esetében nyújtsanak be engedélyezés iránti kérelmeket. Következésképpen jogellenes az EIH jegyzékbe való felvétele a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek miatt. Azáltal hogy az általános jóváhagyások feltételezett jogellenességéből kiindulva ellentétes következtetésre jutott, és úgy döntött, hogy az ilyen értékelések nem köthetik a Tanácsot, a Törvényszék súlyos hibát követett el.

38. Másodszor, az EIH azt állítja, hogy a Törvényszék tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a Bundesbank által a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján kiadott engedélyek nem támasztották alá a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek jogszerűségét. Bár pontos az a Törvényszék által is megfogalmazott állítás, hogy a jegyzékbe fel nem vett szervezeteknek meg kell győződniük a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek jogszerűségéről, adott esetben kérve a 961/2010 rendelet 16–19. és 21. cikke alapján szükséges engedélyeket, valamint, hogy az említett 21. cikk – amely a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó elv enyhítésének minősül – alapján megkapott engedélyek biztosítják a gazdasági szereplőt a tervezett ügylet rendelettel való összeegyeztethetőségét illetően, az ezen az alapon teljesített átutalások nem tehetik lehetővé a korlátozó intézkedések megkerülését, a 961/2010 rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében szereplő tilalomnak megfelelően. Ennek alapján nem lehet azt kifogásolni, hogy egy gazdasági szereplő, miután teljes körűen közölte a tervezett ügylet részletes adatait az illetékes nemzeti hatósággal, annak érdekében, hogy az állítsa ki az engedélyeket, valamint miután a szükséges engedélyt megkapta, „olyan tevékenységben [vesz részt] tudatosan és szándékosan[,] amelynek közvetlen vagy közvetett célja, illetve hatása [a pénzeszközök befagyasztására irányuló] intézkedések megkerülése”. A Tanács tehát nem hivatkozhat a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján engedélyezett ügyletekre annak érdekében, hogy korlátozó intézkedéseket hozzon a fellebbezővel szemben, és mivel nem hivatkozott arra, hogy az engedélyezettekén kívül más ügyletekre is támaszkodott volna, az indokolásban szereplő első, második és harmadik példát jogellenesnek kell tekinteni.

39. Harmadszor, lényegében, a fellebbező egyrészt ismételten azt kifogásolja, hogy a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy „tudatosan és szándékosan” vett részt olyan tevékenységben, amelynek célja, illetve hatása a korlátozó intézkedések megkerülése volt. Előadja, hogy e körülményt a Törvényszék hivatalból hozta fel, anélkül hogy az a felek között vitás lett volna. Másodlagosan előadja, hogy mivel

az ügyletek először is nem igényeltek engedélyezést, másodszor azokat jóváhagyták, vagy harmadszor azokat a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján engedélyezték, a Törvényszék nem dönthetett úgy, hogy az EIH részéről a korlátozó intézkedések megkerülését célzó műveletben való részvétel „tudatos és szándékos” volt, ahogy azt a jegyzékbe való felvétel érdekében a 961/2010 rendelet 16. cikkének (4) bekezdése megköveteli, annál is inkább, mivel az EIH biztosítékokat kapott a Bundesbanktól az érintett ügyletek jogszerűségét illetően. Nem lehet azt követelni az EIH-től, hogy bizonyítsa, hogy nem sértette meg az említett rendelet 16. cikkének (4) bekezdését. Azt sem lehet kifogásolni, hogy az EIH nem kért szélesebb körű információkat a Bundesbanktól a tervezett ügyletek kapcsán. Ezt az először a megtámadott ítéletben szereplő állítást ugyanis a felek közötti vita nélkül, hivatalból hozták fel. Ezenkívül az EIH beszerezte egy illetékes nemzeti hatóság, a jelen esetben a Bundesbank szakvéleményét, amely több alkalommal megismételte álláspontját. Az EIH rendszeres kapcsolatban volt a Bundesbankkal, amit egyébként bizonyított is, a Törvényszék azonban a Bundesbankkal váltott levelek időrendjét nyilvánvalóan tévesen értékelte. A fellebbezőt terhelő gondossági kötelezettség az iráni természetes és jogi személyek vonatkozásában állt fenn, de a Bundesbank által szolgáltatott információk és biztosítékok vonatkozásában bizonyosan nem. A fellebbező másrészt azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen utasított el bizonyítékként három, az EIH által benyújtott, az osztrák nemzeti banktól származó levelet, noha azok alátámasztották a Bundesbank álláspontját a korábbi tevékenységekkel kapcsolatos, a harmadik utas eljárásnak megfelelően lebonyolított ügyletek tekintetében, és annak ellenére, hogy e levelekből kitűnik, hogy ezt az álláspontot maga a Tanács, a tagállamok és az Európai Bizottság jogi szolgálata is osztotta. Végül, a fellebbező vitatja a Törvényszék azon következtetéseit, amelyeket a fellebbező által hivatkozott könyvvizsgálati jelentésekből vont le. Így a Törvényszék nem teheti viszonylagossá az említett jelentések bizonyító erejét azzal az indokkal, hogy azok kizárólag az ügyletek egy mintájának elemzésén alapulnak, holott a kérdéssel kapcsolatos bevett gyakorlatról van szó. A Törvényszék emellett azt is elmulasztotta figyelembe venni, hogy a Bundesbank két felügyelője az EIH-n belül a helyszínen volt, annak érdekében, hogy rendszeresen beszámoljon a szövetségi pénzügyi felügyeleti hatóságnak. Ezenkívül a Törvényszék annak kiemelésére szorítkozott, hogy az egyik jelentés kifejezetten hangsúlyozta, hogy a harmadik utas eljárás keretében végrehajtott ügyletek alkalmasak voltak arra, hogy megsértsék az Unió szankcionálási politikájának célkitűzéseit,²⁷ noha ugyanezen jelentés egyébként azt is rögzítette, hogy „figyelemmel a következő következtetésekre és ajánlásokra, az egyedi eseteket érintő kiegészítő vizsgálatok lehetőségének fenntartása mellett úgy véljük, hogy az EIH által a szankciós rendeletek tiszteletben tartása érdekében követett eljárások megfelelnek a jogi követelményeknek”.²⁸ A Törvényszék által levont, a könyvvizsgálati jelentésekre vonatkozó ténybeli következtetéseket tehát hatályon kívül kell helyezni, mivel azok összeegyeztethetetlenek az aktához csatolt okiratokkal, és ennél fogva alapvetően pontatlannak bizonyulnak. A Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a harmadik utas eljárás sérti a korlátozó intézkedések megkerülésének a 2010/961 rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében rögzített tilalmát.

40. A fenti okok összessége miatt a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen döntött úgy, hogy a fellebbező megfelel a 961/2010 rendelet 16. cikkében annak érdekében előírt feltételeknek, hogy a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozzon.

27 — Lásd a megtámadott ítélet 156. pontját.

28 — A fellebbező itt a 2010. december 23-án egy tanácsadó cég által készített jelentésre hivatkozik (lásd a fellebbezés 85. pontját).

2. Elemzés

a) A korlátozó intézkedések hatálya alól állítólagosan kizárt ügyletekről

41. A megtámadott ítélet 145. és 146. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék, mivel úgy ítélte meg, hogy a fellebbező pusztán állította azt, hogy egyes ügyletek nem tartoztak a korlátozó intézkedések hatálya alá, anélkül hogy ezzel kapcsolatos érvelését alátámasztotta volna, eljárési szabályzata 44. cikkének 1. §-a alapján elfogadhatatlannak tekintette ezt az érvet. Ezenkívül, miután a tárgyaláson a fellebbező pontosításokat tett, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy azt az érvet, amely szerint a Bundesbank által megadott jóváhagyás azon alapult, hogy az ügy tekintette, hogy a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek nem tartoznak a korlátozó intézkedések hatálya alá, az állítólagosan az említett eljárás szerint jóváhagyott és teljesített ügyletek vizsgálatának keretében kell elemezni.

42. Osztom a Törvényszék elemzését.

43. Az állandó ítélkezési gyakorlatból ugyanis az tűnik ki, hogy a Törvényszék eljárési szabályzata 44. cikke 1. §-ának c) pontjával összhangban a jogvita tárgya és a felhozott jogalapok rövid ismertetése két olyan lényeges információ, amelyet a keresetlevélnek tartalmaznia kell, valamint a jogvita keresetlevélben megjelölt tárgyának és a jogalapok keresetlevélben szereplő rövid ismertetésének kellően egyértelműnek és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az uniós bíróság gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét.²⁹ Így egy a megtámadott határozat érdemi jogszerűségére vonatkozó jogalapot főszabály szerint csak akkor lehet megvizsgálni, ha arra hivatkoztak.³⁰

44. E tekintetben annak megállapítására szorítkozom, hogy a Törvényszék elé terjesztett kereset csak egy lábjegyzetben hivatkozik a jegyzékbe felvett szervezetek befagyasztott számláira teljesített kifizetések esetére.³¹ A 423/2011 rendelet 11. cikkére – amelyre az EIH láthatóan alapítja a fellebbezés keretében hivatkozott érvét –, hacsak nem tévedek, sem a keresetlevélben, sem a fellebbező által az elsőfokú eljárásban előterjesztett válaszban nem szerepel hivatkozás. A 961/2010 rendeletben található megfelelőjére, vagyis a rendelet 20. cikkére,³² csak a keresetlevél azon része hivatkozik, amelyik a releváns uniós jogszabályokat ismerteti.³³ Mindenesetre az EIH nem jelölte meg azokat az ügyleteket sem, amelyek álláspontja szerint e két rendelkezés hatálya alá tartozhatnak. Az EIH keresetlevele 42. pontjában további pontosítás nélkül pusztán azon ügyletekre hivatkozott, amelyek „nem tartoznak az Iránnal szemben hozott korlátozó intézkedésekre vonatkozó jogszabályok hatálya alá”.³⁴

45. Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy az EIH által a Törvényszék elé terjesztett keresetlevél nem tartalmazott semmilyen megfelelően alátámasztott jogalapot, részt, vagy érvet, amely azon elmélettel állna összefüggésben, amely szerint a jegyzékbe felvett jogalanyok befagyasztott számláin végrehajtott ügyletek nem tartoznak a korlátozó intézkedések hatálya alá.

29 — Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12. P, EU:C:2014:217, 38. és 39. pont).

30 — Rouse Industry kontra Bizottság ítélet (C-271/13. P, EU:C:2014:175, 18. pont).

31 — Lásd a keresetlevél 6. és 37. lábjegyzetét.

32 — A 423/2007 rendelet 11. cikkéből és a 961/2010 rendelet 20. cikkéből lényegében az tűnik ki, hogy a jegyzékbe felvett személyek és szervezetek pénzeszközeinek befagyasztására irányuló kötelezettség nem akadályozza meg a pénzügyi intézményeket abban, hogy harmadik felek által átutalt összegeket írjanak jóvá a befagyasztott számlákon, amennyiben a jóváírt összegek szintén befagyasztásra kerülnek. Ugyanez a helyzet a befagyasztott számlák azon növekményei esetében, amelyek az említett számlák kamatai vagy egyéb nyereségei formáját öltik, illetve az olyan szerződések, megállapodások vagy kötelezettségek alapján a jegyzékbe felvett személy vagy szervezet javára teljesített kifizetések esetében, amelyeket az említett személy vagy szervezet jegyzékbe való felvételének időpontja előtt kötöttek. Ezzel szemben, amennyiben egy kifizetést a jegyzékbe felvett személyek vagy szervezetek olyan szerződés, megállapodás vagy kötelezettség alapján kell teljesítenie, amelyet az említett személy vagy szervezet jegyzékbe való felvételének időpontja előtt kötöttek, a pénzeszközök felszabadítása a 423/2007 rendelet 9. cikkében és a 961/2010 rendelet 18. cikkében meghatározott szigorú feltételek mellett engedélyezhető.

33 — Lásd az említett keresetlevél 15. pontját.

34 — A teljesség kedvéért, ott szerepel egy hivatkozás a keresetlevél 7. pontjára is, amely azonban csak a különböző kereseti jogalapok címeinek bemutatásából áll.

46. A Törvényszék tehát megalapozottan tekintette elfogadhatatlannak ezt az érvet eljárási szabályzata 44. cikkének 1. §-a alapján.

b) Az állítólagosan engedélyezett ügyletekről

47. Először, a fellebbező érvelése e kérdést illetően végső soron a fellebbező által benyújtott keresetlevél A19. sz. mellékletének – amely melléklet, ne feledjük,³⁵ az EIH által 2010 és 2011 között a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott bankokkal végrehajtott ügyletek listáját rögzíti³⁶ –, valamint A20. sz. mellékletének – amely többek között az EIH részére a 961/2010 rendelet 21. cikkének (4) bekezdése alapján megadott engedélyek tíz példáját tartalmazza³⁷ – a Törvényszék által elvégzett vizsgálata megkérdőjelezésére irányul.

48. A fentebb felidézett ítélkezési gyakorlatban kialakított elvek szerint,³⁸ ahhoz, hogy azt a fellebbezés keretében szankcionálni lehessen, a bizonyítékok elferdítésének nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelése.

49. Annak megállapítására szorítokozom tehát, hogy a két legrégebbi, állítólagosan engedélyezett, és mellékletben bemutatott ügylet időpontja 2010. július 27., illetve 2010. október 6. volt, míg valamennyi egyéb ügylet 2010. október 27., vagyis a 961/2010 rendelet hatálybalépésének időpontja utáni. Márpedig egyrészt legalább egy, a Tanács által a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott példa 2009-ben lezajlott ügyletekre vonatkozik, másrészt pedig az említett indokolás olyan ügyletekre vonatkozik, amelyek nem csupán „2009-ben”, hanem „2010. augusztus elején”, „2010. augusztusban” és „2010. októberben” történtek, amely időszakok vonatkozásában egyetlen ügyletet jelentettek be. Egyébként az említett A20. sz. melléklet alapján meg kell állapítani, hogy az EIH, ahogy arra a Törvényszék is helyesen rámutatott, csak olyan példákat hozott az engedélyezésre, amelyek mindegyike későbbi, mint 2011. július 1-je.³⁹

50. Mivel az indítványozott bizonyítékok csak részlegesek, így a Törvényszék megalapozottan tekinthette úgy, hogy azok nem elegendőek annak bizonyításához, hogy *valamennyi* a megtámadott jogi aktusok indokolásában hivatkozott 2009. és 2010. évi ügylet jogszerű volt.

51. Másodszor, a fellebbező érvelése a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapul. A fellebbező érvelése a következők szerint foglalható össze. Mivel a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Tanács a korlátozó intézkedések elfogadását nem alapíthatja az engedélyezett ügyletekre, ahhoz, hogy megállapítsák azon személyek és szervezetek listájára való felvételének jogellenességét, akik vagy amelyek vagyonát be kell fagyasztani, elegendő, ha az EIH azt bizonyítja, hogy az indokolásban hivatkozott ügyleteket engedélyezték. Márpedig a Törvényszék álláspontja árnyaltabb, mivel szerinte egy engedélyezett ügylet csak abban az esetben jelentheti a korlátozó intézkedések elfogadásának alapját, ha az engedélyt az érintett rendeletnek *teljes körűen megfelelő* adták meg.⁴⁰ Ennélfogva az engedélyek pusztá benyújtása semmiképpen sem lehet elegendő ahhoz, hogy egyfajta jogszerűségi igazolást jelentsen az érintett ügyletek tekintetében. E kérdésre egyébként majd visszatérek, amikor a fellebbezőnek a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletekkel kapcsolatos érveit vizsgálom meg.

35 — Lásd a jelen indítvány 29. pontját.

36 — Lásd a jelen indítvány 29. pontját.

37 — E cikkel kapcsolatban lásd a jelen indítvány 61. és azt követő pontjait.

38 — Lásd a jelen indítvány 25. és 27. pontját.

39 — Lásd a megtámadott ítélet 147. pontját.

40 — Lásd a megtámadott ítélet 129. pontját. A fellebbező egyébként nyilvánvalóan pontosnak tartja ezt a megtámadott ítéletben szereplő állítást (lásd a fellebbezés 44. pontját).

c) A harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletekről

i) Az általános jóváhagyások jogszerűségéről

52. Kiindulásként el kell utasítani a fellebbező azon érvét, amellyel azt kifogásolja, hogy a Törvényszék hivatalból, a felek közötti vita nélkül hozta fel azt a kérdés, hogy az általános jóváhagyás helyett szükséges-e eseti engedélyezés minden egyes tervezett ügylethez. Az EIH beadványaiban maga is elismeri, hogy írásban válaszolt a Törvényszék által neki feltett, alábbi szövegű kérdésre: „[a 423/2007] rendelet rendelkezéseire figyelemmel Önök szerint mi a jogi értéke az illetékes nemzeti hatóság által megadott, olyan eljárásra vonatkozó jóváhagyásnak, mint a »harmadik utas« eljárás?” E megfogalmazásból egyértelműen kitűnik, hogy a Törvényszék valóban felhívta a figyelmet arra, hogy egy eljárás jóváhagyásáról van szó, nem pedig egyedi, elszigetelt ügyletekről. Ahogy azt a Tanács megjegyezte, a feleknek minden lehetőségük megvolt arra, hogy e kérdésben állást foglaljanak. Ezenkívül, az ezen írásbeli kérdésre adott válaszok 2013 januárjában megérkeztek a Törvényszékhez, és azokat közölték a felekkel, míg a tárgyalásra 2013. február 20-án került sor. Másként fogalmazva, az EIH ismét megragadhatta az e fórum által kínált lehetőséget arra, hogy megvitassák a hozzájárulás jogi értékét, illetve konkrétan azt a kérdést, hogy egy „jóváhagyás” tekinthető-e a nemzeti hatóságok 423/2007 rendelet értelmében vett egyedi határozatának, amit a Tanács a Törvényszék kérdésére adott írásbeli válaszában vitatott.

53. A probléma érdemét illetően meg kell állapítani, hogy a Törvényszék elemzése nem tartalmaz téves jogalkalmazást. Térjünk vissza egy pillanatra a 423/2007 és a 961/2010 rendelet szövegéhez és szelleméhez!

54. E két rendelet a jegyzékbe felvett személyek és szervezetek pénzeszközei befagyasztásának elvét írja elő,⁴¹ majd eltérést enged, tehát kivételes jelleggel rögzíti a pénzeszközök felszabadításának lehetőségeit.⁴² Ezeket az eltéréseket azok az illetékes nemzeti hatóságok⁴³ „engedélyezhetik”,⁴⁴ amelyek feladata ilyenkor annak vizsgálata, hogy a felszabadítás engedélyezéséhez előírt egyes feltételek teljesültek-e.

55. Az illetékes nemzeti hatóság lényegében akkor engedélyezheti a felszabadítást, ha a pénzeszközöket bizonyos időpont előtt keletkezett, bíróság, hatóság vagy választottbíróság által elrendelt zálogjog vagy meghozott határozat alapján kell megfizetni,⁴⁵ vagy pedig a kifizetés olyan szerződés, megállapodás vagy kötelezettség alapján teljesítendő, amelyet az érintett szervezet a jegyzékbe való felvétele előtt vállalt,⁴⁶ illetve a felszabadítás egy adott személy alapvető szükségleteinek, szakértői díjaknak, a számlák szokásos kezelési vagy fenntartási költségeinek vagy rendkívüli kiadásoknak a kiegyenlítésére szolgál.⁴⁷ E rendelkezések összességéből az tűnik ki, hogy az uniós jogalkotó minden érintett ügyletet egyedi engedélyezés alá kívánt vonni, ugyanis az említett rendelkezések „a” kifizetésre,⁴⁸ illetve „az”

41 — A 423/2007 rendelet 7. cikke és a 961/2010 rendelet 16. cikke.

42 — A 423/2007 rendelet 8–10. cikke és a 961/2010 rendelet 17–19. cikke.

43 — A 423/2007 rendelet III. melléklete határozta meg azon nemzeti weboldalak listáját, amelyekről a többek között a rendelet 8–10. cikkében hivatkozott illetékes nemzeti hatóságokra vonatkozó információk elérhetők voltak. A 961/2010 rendelet V. melléklete ugyanezeket az információkat tartalmazta a többek között a rendelet 17–19., illetve 21. cikke alapján szükséges engedélyek kiállításáért felelős hatóságokat illetően.

44 — A 423/2007 rendelet 8. 9. és 10. cikke és a 961/2010 rendelet 17., 18. cikke, és 19. cikkének (1) és (2) bekezdése.

45 — A 423/2007 rendelet 8. cikke és a 961/2010 rendelet 17. cikke.

46 — A 423/2007 rendelet 9. cikke és a 961/2010 rendelet 18. cikke.

47 — A 423/2007 rendelet 10. cikke és a 961/2010 rendelet 19. cikke.

48 — A 423/2007 rendelet 9. cikkének bevezető része, 9. cikke a) pontjának i. és iii. alpontja, valamint a 961/2010 rendelet 18. cikkének bevezető része, 18. cikke a) pontjának i. és iii. alpontja.

engedélyre⁴⁹ vonatkoznak. Ezenkívül az engedély kiadása, mivel kivétel jelent a befagyasztás elve alól, azt követeli meg az illetékes nemzeti hatóságtól, hogy bizonyosodjon meg arról, hogy a tervezett felszabadítás megfelel minden, a rendelet által előírt feltételnek. Az eseti értékelés tehát nyilvánvalóan szükséges.

56. A Törvényszék tehát megalapozottan ítélte meg úgy a megtámadott ítélet 128. pontjában, hogy a 423/2007 rendelet 8–10. cikkének, valamint a 961/2010 rendelet 17–19. cikkének rendelkezései „nem teszik lehetővé az illetékes nemzeti hatóságok számára, hogy általános jóváhagyást adjanak az ügyletek bizonyos csoportjára, amelyekre vonatkozóan az érintett szervezetek ennél fogva mentesülnének az engedélyek esetenkénti kérelme alól”.

57. Az EIH ugyanakkor előadja, hogy ezeket az általános jóváhagyásokat a két érintett rendelet kifejezetten nem zárja ki, és ez a Bundesbankon kívül más nemzeti hatóságok, különösen a brit államkincstár által követett bevett gyakorlat. Márpedig egyrészt mivel a pénzeszközök befagyasztásának elve alóli kivételről van szó, amelyet jellegénél fogva megszorítóan kell értelmezni, nem lehet azt állítani, hogy ami nincs kifejezetten kizárva, az megengedett. Másrészt, azonkívül, hogy a brit államkincstár gyakorlatával kapcsolatos érv, és a felkínált bizonyítékok elkésztettek, mivel azokat nem terjesztették a Törvényszék elé, noha az EIH-nak minden lehetősége megvolt erre, amikor írásban válaszolt a Törvényszék által neki feltett kérdésre,⁵⁰ hatástalan a nemzeti gyakorlatokra való hivatkozás egy uniós jogi aktus értelmezésének megalapozása érdekében. Megjegyzem azt is, hogy az Egyesült Királyság beadványaiban maga is kétségbe vonta azt, hogy a saját államkincstára által követett, a fellebbező által hivatkozott gyakorlatnak ugyanaz a jogalapja, mint a Bundesbank jelen fellebbezésben szereplő gyakorlatának.

58. Bár semmi nem akadályozza meg az illetékes nemzeti hatóságokat abban, hogy adott esetben az egyes olyan eljárásokat érintő általános jóváhagyásokat adjanak ki, amelyek szerint a pénzügyi ügyletek zajlanak, e jóváhagyások nem tartoznak sem a 423/2007 rendelet és a 961/2010 rendelet hatálya alá, sem pedig azon feladatok körébe, amelyeket ezzel összefüggésben az uniós jogalkotó e hatóságokra bízott. Márpedig, ahogy arra a Törvényszék helyesen mutatott rá, főszabály szerint kizárólag az illetékes nemzeti hatóság által az érintett rendeletnek *teljes körűen megfelelő* megadott engedély alkalmas arra, hogy megakadályozza a Tanácsot abban, hogy az így engedélyezett ügyletre támaszkodjon annak érdekében, hogy korlátozó intézkedéseket hozzon azon szervezettel szemben, amely az említett ügyletet teljesítette.⁵¹ Ehhez a Törvényszékhez hasonlóan hozzáteszem, hogy ugyanakkor nem abszolút garanciáról van szó, mivel a nemzeti hatóság határozata eredményeként az engedélyezett ügylet nem kap automatikusan jogszerűségi igazolást a korlátozó intézkedések rendszerének jogi keretét meghatározó rendeletek tekintetében. Nem szabad ugyanis szem elől téveszteni, hogy a nemzeti hatóságok, amikor egy engedélyezés iránti kérelemről döntenek, adott esetben csak részinformációkkal rendelkezhetnek, és teljes mértékben elképzelhető, hogy az ilyen kérelmet előterjesztő szervezet az engedély megkapása érdekében elhallgat bizonyos számú, a tervezett ügylettel kapcsolatos információt.

59. Többek között ezen indok miatt, de figyelemmel a szóban forgó tétre is – az atomfegyverek iránti elterjedése elleni küzdelem – a Tanács arra irányuló hatásköre, hogy korlátozó intézkedések elrendeléséről határozzon – vagyis hogy eldöntse, hogy a 423/2007 rendelet 7. cikkében, illetve a 961/2010 rendelet 16. cikkében előírt feltételek teljesültek-e –, nem függhet teljesen attól, hogy a nemzeti hatóságok gyakorolták-e a 423/2007 rendelet 8–10. cikke, illetve a 961/2010 rendelet 17–19. cikke alapján a pénzeszközök felszabadításának engedélyezésére vonatkozó hatáskörüket.

49 — A 423/2007 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének b) pontja, illetve 10. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja, valamint a 961/2010 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének b) pontja, illetve 19. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja.

50 — Lásd a jelen indítvány 52. pontját.

51 — Lásd a megtámadott ítélet 129. pontját.

60. Így az EIH nem állíthatja azt, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem állapította meg azt, hogy a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek jogszerűek voltak pusztán abból az okból, hogy a Bundesbank azokat általános jelleggel jóváhagyta, illetve amikor úgy ítélte meg, hogy a Tanács jogszerűen alapíthatja a fellebbezővel szemben a korlátozó intézkedések elfogadását az ily módon jóváhagyott ügyletekre.

ii) A 961/2010 rendelet 21. cikkéről

61. A 961/2010 rendelet 21. cikkének – e rendelkezésnek nincs megfelelője a 423/2007 rendeletben – az elfogadása a pénzügyi ellenőrzés megerősítésének logikáját követi, amelyet az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1803. (2008) számú határozata hirdetett meg, illetve az 1929. (2010) számú BT-határozat konkretizált, amely szigorúbb intézkedéseket vezetett be. A 961/2010 rendelet 21. cikke általános ellenőrzési mechanizmust vezet be a pénzeszközök minden, iráni személyek vagy szervezetek részéről, illetve részére történő átutalásra. Az átutalás összegétől, illetve a végső felhasználástól függően az említett átutalásról egyszerűen csak értesíteni kell az illetékes nemzeti hatóságokat, vagy pedig azoknak azt előzetesen engedélyezniük kell. Ellentétben az említett rendelet 17–19. cikkével, a rendelet 21. cikke szerinti engedélyezés iránti kérelemmel kapcsolatos eljárásban egy olyan, az Unió területén székhellyel rendelkező szervezet szerepel, amely vagy pénzeszközöket kíván átutalni a jegyzékben nem szereplő szervezeteknek, vagyis olyan szervezeteknek, amelyek vagyona a 961/2010 rendelet 16. cikke alapján nem fagyasztották be, vagy pedig pénzeszközöket kíván kapni e szervezetektől.

62. Az eljárás rendkívül sajátos jellege folytán az e harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján engedélyezés iránti kérelem tárgyát képezhetik, különösen akkor, ha a jegyzékbe felvett érintett szervezet folyamatba való beavatkozására nem derült fény. Mindenesetre a 961/2010 rendelet 21. cikkét nem lehet arra felhasználni, hogy megkerüljék a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó elv alóli, a rendelet 17–19. cikkében előírt szigorú kivételeket. Márpedig a harmadik utas eljárásnak magából a jellegéből az következik, hogy annak „a *jegyzékbe vett* szervezet érdekében álló pénzügyi ügyletek megvalósítása a célja, mivel [...] többek között lehetővé kell [tennie] a *jegyzékbe vett* iráni bankok korábbi kötelezettségeinek végrehajtását”.⁵² Az EIH nem vitatja ezt a meghatározást, mivel azt ő maga szolgáltatta a Törvényszék számára, és mivel a fellebbezésben több alkalommal emlékeztetett arra, hogy az ügyletek a jegyzékbe felvett szervezetek korábbi tevékenységeire vonatkoznak. Ennélfogva az ilyen ügyletek tekintetében nem a 961/2010 rendelet 21. cikkét kell alkalmazni, hanem ellenkezőleg, a jegyzékbe felvett szervezetek vagyona felszabadítására vonatkozó valamelyik rendelkezést – a jelen ügyben, figyelemmel a tervezett átutalás tárgyára, a 961/2010 rendelet 18. cikkét. A Törvényszék tehát megalapozottan döntött úgy, hogy az állítólagosan a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek, amennyiben hatásukra bizonyos számú ügylet kikerült a 961/2010 rendelet 17–19. cikkében rögzített, egyébként a rendelet 21. cikke alapján kialakított szabályozásnál korlátozóbb szabályok hatálya alól, alkalmasak a 961/2010 rendelet 16. cikke (4) bekezdésének megsértésére, mivel lehetővé teszik a jegyzékbe felvett szervezetek pénzeszközei befagyasztásának kijátszását.⁵³

63. A Bíróság egyébként úgy ítélte meg, hogy a kijátszásnak a 423/2007 rendelet 7. cikkének (4) bekezdésében – amely pontos megfelelője a 961/2010 rendelet 16. cikke (4) bekezdésének – megállapított tilalmát „akként kell felfogni, hogy az azokat a tevékenységeket fedi le, amelyekből objektív tényezők alapján kitűnik, hogy formális megjelenésük látszata alatt, amely kivonja azokat [a pénzeszközök rendelkezésre bocsátása tilalma] megsértésének tényállási elemei közül [...], mégis önmagukban vagy egyéb tevékenységekkel való esetleges kapcsolatuk miatt közvetlen vagy közvetett céljuk vagy eredményük, hogy megghiúsítsák [a pénzeszközök rendelkezésre bocsátása tilalmát]”.⁵⁴

52 — A megtámadott ítélet 150. pontja. Kiemelés tőlem. Lásd még a fellebbező által a harmadik utas eljárás fogalma kapcsán adott meghatározást a megtámadott ítélet 51. pontjában, amelyet a jelen indítvány 10. pontja is felidéz.

53 — Lásd a megtámadott ítélet 150. pontját.

54 — Afrasiabi és társai ítélet (C-72/11, EU:C:2011:874, 62. pont).

64. Ilyen körülmények között, a fentiekben kifejtettekkel⁵⁵ azonos okokból egy gazdasági szereplő nem hivatkozhat egy nemzeti hatóság által kiadott, a 961/2010 rendelet 21. cikkén alapuló engedélyre, amennyiben az említett cikkben meghatározott eljárást eredeti céljától eltérítették, ezáltal a rendelettel ellentétessé téve az említett engedélyt.

65. Az EIH a fellebbezési szakaszban vitatja, hogy úgy tekinthető, hogy a 961/2010 rendelet 16. cikk (4) bekezdése értelmében „tudatosan és szándékosan” vett részt azokban a tevékenységekben, amely közvetlen vagy közvetett célja a pénzeszközök befagyasztását szolgáló intézkedések megkerülése volt.

66. Ez a „pszichológiai elemre”,⁵⁶ illetve az említett cikkben „megállapított részvételre vonatkozó szubjektív elemre”⁵⁷ alapított érv álláspontom szerint elkésett, mivel az EIH láthatóan nem vitatta kifejezetten e körülményt a Törvényszék előtt, annak ellenére, hogy bár azt állította, hogy nem ismerte azon személyek és szervezetek listájára való felvételének alapját, akik, illetve amelyek vagyonát be kell fagyasztani, a megtámadott jogi aktusok indokolásából egyértelműen kitűnik, hogy vele szemben a kifogás tárgya az, hogy „az [...] uniós korlátozó intézkedések bevezetését követően több iráni bank számára alternatív lehetőségeket nyújtott ügyleteik lebonyolításához”, illetve, hogy segített „az uniós szankciók elkerülésében” és a „szankciók kijátszásában”, amelyek szintén arra utaló elemek, hogy esetében a jegyzékbe felvett szervezetek pénzeszközei befagyasztásának kijátszását kifogásolják. Érdemben pusztán azt jegyzem meg, a Törvényszékkal egyetértve, hogy az EIH olyan, az Unió területén székhellyel rendelkező pénzügyi intézmény, amely az Iránt érintő vagy Iránban zajló szolgáltatásokra és tevékenységekre szakosodott, és e kettős okból jól ismeri az Unió szintjén elfogadott különféle intézkedéseket, illetve az öt iráni partnereivel folytatott tevékenységei kapcsán terhelő felügyeleti és ellenőrzési kötelezettséget,⁵⁸ így *a fortiori* abban az esetben is, ha azokat a jegyzékbe felvették. Ezenkívül az, hogy az EIH éppen közvetítőként szolgált, azt mutatja, hogy teljes mértékben tisztában volt az eredeti adós és a végső hitelező azonosságával, mivel az előbbi közismerten általános jelleggel felvették a jegyzékbe. Az EIH tehát egyértelműen „tudatában volt [annak], hogy a harmadik utas eljárás a pénzeszközök befagyasztásának elve ellenére lehetővé teszi a jegyzékbe vett bankok érdekében álló ügyletek végrehajtását”.⁵⁹ A tudati elem és szándékelem, amelyekre a „tudatosan” és „szándékosan”⁶⁰ kifejezések utalnak, tehát nyilvánvalóan fennálltak az EIH esetében, annál is inkább, mivel a Bíróság kimondta, hogy e két kumulatív elem akkor áll fenn, ha a szóban forgó szervezet „úgy véli, hogy egy ilyen tevékenységben való részvétele ilyen céllal vagy eredménnyel járhat, és e lehetőségbe belenyugszik”.⁶¹ Azáltal hogy továbbra is pénzügyi kapcsolatokat tartott fenn a jegyzékbe felvett szervezetekkel, egy atipikus helyzet – a harmadik utas eljárás – keretében, úgy kell tekinteni, hogy az EIH éppen ilyen lehetőséget vállalt fel.⁶²

67. A fentiekből az következik, hogy a Tanács hivatkozhatott az ily módon a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján szabálytalanul engedélyezett ügyletekre a fellebbezővel szemben a megtámadott jogi aktusok elfogadásának megalapozása érdekében.

55 — Lásd a jelen indítvány 58. pontját.

56 — Lásd: Bot főtanácsnok Afrasiabi és társai ügyre vonatkozó indítványa (C-72/11, EU:C:2011:737) 78. pont.

57 — Afrasiabi és társai ítélet (EU:C:2011:874, 63. pont).

58 — Lásd a megtámadott ítélet 140. pontját.

59 — A megtámadott ítélet 150. pontja.

60 — Afrasiabi és társai ítélet (EU:C:2011:874, 66. pont).

61 — Afrasiabi és társai ítélet (EU:C:2011:874, 67. pont).

62 — Ehhez hozzáteszem még, hogy az EIH magatartása alkalmas lehet arra, hogy annak alapján korlátozó intézkedéseket fogadjanak el a 961/2010 rendelet 16. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően, amely szerint befagyaszthatók az olyan személyek, vagy szervezetek pénzeszközei is, amelyek „segítséget nyújtanak egy jegyzékbe vett személynek, szervezetnek vagy szervnek [a rendelet] megkerüléséhez vagy megsértéséhez”. Ilyen esetben a kifogásolt magatartás tudatos és szándékos jellege másodlagos, mivel elegendő, hogy a megsértés vagy a kikerülés ilyenként minősüljön.

iii) A harmadik utas eljárásról és a korlátozó intézkedések megkerülésének tilalmáról

68. Az EIH ismét megpróbál visszatérni a 961/2010 rendelet 16. cikke (4) bekezdésében szereplő szubjektív körülmény, vagyis azon követelmény Törvényszék általi értelmezésére, amely szerint a korlátozó intézkedések kijátszására irányuló tevékenységben „tudatosan és szándékosan” kell részt venni. E tekintetben teljes mértékben megismétlem az általam a jelen indítvány 66. pontjában előadott álláspontot.

69. Az, hogy az EIH azokra a különböző biztosítékokra hivatkozik, amelyeket a Bundesbanktól kapott, mely utóbbi több alkalommal megismételte álláspontját, jelezve, hogy egyes tervezett ügyletekhez nem kell engedély, illetve, hogy jóváhagyja a harmadik utas eljárás alkalmazását, semmiképpen nem lehet elegendő annak megállapításához, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a jegyzékbe való felvétel feltételei teljesültek – amely problémakör pontosan megfelel a második jogalap tárgyának. A Bundesbank részéről adott esetleges biztosítékok, illetve a Tanács részéről annak értékelése, hogy célszerű-e felvenni az EIH nevét azon személyek és szervezetek listájára, akinek vagy amelyeknek vagyonát be kell fagyasztani, két elkülönült és önálló eljárás alá tartozik, annál is inkább, mivel – ahogy azt már bemutattam – a nyújtott biztosítékok, jóváhagyások és engedélyek nem bizonyultak összegegyeztethetőnek a 423/2007 rendelettel és a 961/2010 rendelettel.

70. Még ha a Törvényszék azon állítása, amely szerint „az ésszerűen gondos pénzügyi intézménynek több pontosítást kellett volna kérnie a kapott »jóváhagyásra« vonatkozóan”,⁶³ láthatóan rendkívüli követelményeket is támaszt, mindazonáltal nem ez jelentette a döntő tényezőt a Törvényszék okfejtésében, amikor úgy ítélte meg, hogy a Tanács úgy tekintheti, hogy az EIH megfelel a jegyzékbe vétel feltételeinek. Ezenkívül, amennyiben ez egyáltalán a fellebbezéssel összefüggésben a Bíróság felülvizsgálati jogkörébe tartozik, nem célszerű a továbbiakban foglalkozni a Bundesbank és a fellebbező közötti kommunikáció kronológiájával, mivel abból semmilyen, az utóbbit a bizonyításában esetlegesen segítő következtetés sem vonható le.

71. Az osztrák nemzeti bank leveleit illetően a Törvényszék úgy vélte, hogy azok egy olyan nemzeti hatóságtól eredtek, amely nem az érintett ügyletek tekintetében illetékes hatóság volt, az EIH ugyanis kizárólag a Bundesbank illetékessége alá tartozott.⁶⁴ Ennélfogva, az említett levelek legfeljebb csak azt mutatták be, hogy ez a konkrét nemzeti hatóság miként értelmezi a pénzügyi ügyleteket szabályozó szabályokat egy uniós jogi aktus végrehajtásával összefüggésben, és ez az értelmezés nem kötheti az uniós intézményeket.⁶⁵ Az a tény, hogy az egyik ilyen levél állítólagosan a külkapcsolati tanácsosok munkacsoportján belüli „szankciók” csoport (RELEX/[szankciók]) egy ülésének eredményeit tükrözi, szintén nem segítheti az EIH bizonyítását, mivel a Tanács emlékeztetett arra, hogy e csoport csupán a Tanács egy előkészítő szerve, és hivatalos tanácsi álláspont nem vezethető le pusztán az említett csoport egy ülésének jegyzőkönyvéből.

72. Végül, a fellebbező azt próbálja bizonyítani, hogy a Törvényszék elferdítette az általa előterjesztett könyvvizsgálati jelentéseket. Azon elveket alkalmazva, amelyek ilyen esetben a Bíróság általi vizsgálatra irányadók,⁶⁶ annak megállapítására szorítkozom, hogy a Törvényszék teljesen logikusan tekintette úgy, hogy a jellegénél fogva ügyletek mintája alapján kialakított könyvvizsgálati jelentés következtetései nem terjeszthetők ki automatikusan valamennyi ténylegesen végrehajtott ügyletre. Egyebekben az EIH nem vitatja, hogy a 2010. december 23-i könyvvizsgálati jelentés kifejezetten megállapítja, hogy „a harmadik utas eljárás keretében 2010-ben végrehajtott ügyletek alkalmasak voltak arra, hogy megsértsék az Unió szankcionálási politikájának célkitűzéseit”.⁶⁷ Egyébként az említett jelentés egy másik, a fellebbező által a fellebbezése keretében külön kiemelt, a Törvényszék által állítólagosan figyelmen kívül hagyott része

63 — A megtámadott ítélet 154. pontja.

64 — Lásd a megtámadott ítélet 155. pontját.

65 — Lásd a jelen indítvány 57. pontját.

66 — Ezeket a jelen indítvány 25. és 27. pontjában idéztem fel.

67 — A megtámadott ítélet 156. pontja.

álláspontom szerint pontosan ugyanilyen értelmű, ugyanis amikor megállapítják, hogy az említett ügyletek végső értékelése csak az egyedi ügyletek és mögöttes ügyleteik⁶⁸ részletes, egyedi elemzése útján végezhető el, a jelentés szerkesztői ismét csak hangsúlyozzák azon következtetések viszonylagos jellegét, amelyet abból azonnali jelleggel le lehet vonni. Ugyanez vonatkozik arra az állításra, amely szerint az egyedi eseteket érintő kiegészítő vizsgálatok lehetőségének fenntartása mellett a jelentés szerzői úgy vélték, hogy az EIH által a szankciós rendeletek tiszteletben tartása érdekében követett eljárások megfelelnek a jogi követelményeknek.⁶⁹ A Törvényszék tehát objektíve nem dönthetett úgy, hogy a könyvvizsgálati jelentések abszolút és végleges jelleggel garantálják, hogy az EIH mindig teljes mértékben a 423/2007 és 961/2010 rendeletekkel összeegyeztethetően járt el.

C – A harmadik, a Törvényszéknek a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos téves jogalkalmazásán alapuló jogalapról

1. A fellebbező érvelése

73. A Törvényszék a megtámadott ítélet 174. és azt követő pontjaiban elutasította a fellebbező azon érvét, amely szerint jogosan bízott abban, hogy vele szemben nem alkalmaznak szankciót az általa a Bundesbank engedélyei vagy jóváhagyásai alapján végrehajtott ügyletek miatt, azzal az indokkal, hogy egy körültekintő és megfontolt gazdasági szereplőnek képesnek kell lennie arra, hogy előre lássa egy, az érdekeit érintő uniós intézkedés elrendelését, és annak tényleges elrendelése esetén erre az alapelvre nem hivatkozhat. Az EIH vitatja, hogy módjában állt volna előre látni a korlátozó intézkedések elfogadását vele szemben, éppen azért, mert a vitatott ügyleteket az illetékes nemzeti hatóság jóváhagyta vagy engedélyezte.

74. Ezenkívül a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bundesbank hatásköre engedélyek eseti elemzésen alapuló kiadására korlátozódott, és ebből következően nem keletkezhetett jogos bizalom az úgynevezett harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek általános jóváhagyásából.⁷⁰ Az EIH vitatja e megállapítást, hivatkozva az általa e tekintetében a második jogalap keretében kifejtett érvekre. Ehhez hozzáteszi, hogy bár az ítélkezési gyakorlatból az tűnik ki, hogy főszabály szerint a jogos bizalomra csak akkor lehet hivatkozni, ha a vonatkozó szabályoknak megfelelő biztosítékokat adtak, valamely gazdasági szereplő támaszkodhat egy nemzeti hatóság uniós joggal össze nem egyeztethető nyilatkozatára, feltéve, hogy az említett jog nem egyértelmű,⁷¹ ahogy a jelen esetben sem, figyelemmel a harmadik utas eljárás jogszerűségével kapcsolatos álláspontok eltérésére. Mindenesetre a Törvényszék már kimondta, hogy kivételes körülmények között még az uniós jognak nem teljesen megfelelő nemzeti nyilatkozat vagy határozat is megalapozhatja az érintett gazdasági szereplő jogos bizalmát,⁷² a Bíróság pedig azt mondta ki, hogy a nemzeti versenyhatóságok kivételesen határozhatnak úgy, hogy nem szabnak ki bírságot, noha a vállalkozás megsértette az EUMSZ 101. cikkben szereplő kartelltilalmat.⁷³ Ily módon, ha feltételezzük, hogy az EIH magatartását végső soron a 961/2010 rendelet 16. cikke (4) bekezdése megsértésének kell tekinteni – ami a fellebbező szerint nem áll fenn –, a Bundesbank az EIH részére egyértelmű, pontos és ismételt biztosítékokat adott, és ezek kizárják vele szemben bármilyen szankció alkalmazását, akár nemzeti, akár uniós szinten, ugyanis úgy kell tekinteni, hogy a Tanácsot köti a Bundesbank által tett ígéretekből fakadó bizalom.⁷⁴

68 — Lásd a fellebbezés 85. pontjának 5) alpontját.

69 — Lásd a fellebbezés 85. pontjának 5) alpontját.

70 — Lásd a megtámadott ítélet 176. és 177. pontját.

71 — A fellebbező e tekintetben hivatkozik a Maizena-ítéletre (5/82, EU:C:1982:439, 22. pont) és a Sony Supply Chain Solutions (Europe) ítéletre (C-153/10, EU:C:2011:224, 47. pont), valamint a Regione autonoma della Sardegna és társai kontra Bizottság ítéletre (T-394/08, T-408/08, T-453/08 és T-454/08, EU:T:2011:493, 273. pont),

72 — A fellebbező e tekintetben hivatkozik a Regione autonoma della Sardegna és társai kontra Bizottság ítéletre (EU:T:2011:493, 274. pont).

73 — A fellebbező itt a Schenker & Co. és társai ítéletre hivatkozik (C-681/11, EU:C:2013:404, 40. és 41. pont).

74 — A fellebbező e tekintetben hivatkozik Kokott főtanácsnok Schenker & Co. ügyre vonatkozó indítványának (C-681/11, EU:C:2013:126) 87. pontjára.

75. Végül, az EIH vitatja a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 179. pontjában szereplő következtetését, amelyben úgy ítélte meg, hogy a különböző megtámadott jogi aktusok kellően egyértelműek voltak ahhoz, hogy alkalmazásuk előre látható lehessen a fellebbező számára.

2. Elemzés

76. Kiindulásként kiemelem, hogy a jelen jogalap vizsgálata a második jogalap második, többek között az EIH által folytatott ügyletekhez a Bundesbank részéről adott engedélyek és jóváhagyások jogi hatályára vonatkozó részével összefüggésben végzett elemzés folytatását jelenti, és a harmadik jogalap vizsgálatát az e tekintetben általam levont következtetéseket szem előtt tartva fogom elvégezni.

77. A Bíróság ismétlődő, a megtámadott ítéletben⁷⁵ is követett ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy „a jogos bizalom [elve] feltételezi, hogy az Unió hatáskörrel rendelkező hatóságai pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó, valamint hitelt érdemlő és megbízható forrásokból származó ígéreteket nyújtottak az érdekelt számára. [...] [E] jog e jog minden jogalanyt megillet, akiben az Unió valamely intézménye, szerve vagy hivatala – konkrét ígéretet téve neki – megalapozott várakozásokat kelt. Ilyen biztosítéknak minősül a közlés formájától függetlenül a pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó tájékoztatás”.⁷⁶

78. Ehhez az ítélkezési gyakorlathoz két észrevételt kell tenni.

79. Egyrészt, még ha a Bundesbank magatartása alkalmas is arra, hogy valamilyen jogos várakozást keltsen a fellebbezőben, az kizárólag a szóban forgó nemzeti hatósággal szemben hivatkozhat erre. Másként fogalmazva, a Bundesbank magatartásából fakadó, feltételezett jogos bizalomra nem lehet a Tanáccsal szemben hivatkozni, amikor az úgy dönt, hogy korlátozó intézkedéseket vezet be az EIH-val szemben. A fellebbező által hivatkozott ítélkezési gyakorlat nem tűnik ellentétesnek e megállapítással, mivel annak megállapítására korlátozódik, hogy a nemzeti versenyhatóságok *határozhatnak* úgy, hogy nem szabnak ki bírságot egy vállalkozással szemben, noha az akár szándékosan, akár gondatlanságból megsértette az EUMSZ 101. cikket, feltéve, hogy az említett vállalkozásban jogos bizalmat keltettek azzal kapcsolatban, hogy magatartása nem sérti az említett rendelkezést,⁷⁷ ez pedig nem jelent mást, mint azt a lehetőséget, hogy *a jogos bizalmat keltő hatóság* rugalmasan élhessen saját szankciós jogkörével.

80. Másrészt a második jogalap vizsgálata kapcsán előadott okfejtésből kitűnik, hogy a szóban forgó nemzeti hatóság által állítólagosan nyújtott biztosíték nem egyeztethető össze az uniós joggal, mivel a nemzeti hatóságok kizárólag eseti, az érintett rendeletek által meghatározott eljárásoknak megfelelő engedélyeket adhatnak ki.⁷⁸ A fellebbező által hivatkozott ítélkezési gyakorlat kiemeli, hogy „valamely állami támogatás szabályszerűségébe vetett jogos bizalomra – rendkívüli körülményektől eltekintve – főszabály szerint csak abban az esetben lehet hivatkozni, ha ezt a támogatást az [...] eljárás betartásával nyújtották”.⁷⁹ Márpedig annak vizsgálata, hogy a jelen ügyben fennállnak-e olyan kivételes körülmények, amelyekre az EIH hivatkozhat, mindenképpen hatástalan lenne a jogos bizalom megalapozásához szükséges körülmények, és konkrétan olyan pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó ígéret hiányában, amelyek szerint az EIH-val szemben az általa végrehajtott, vitatott ügyletek miatt nem fognak korlátozó intézkedéseket alkalmazni.

81. Az arra alapított érvet tehát, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot a bizalomvédelem elve megsértésének értékelése során, el kell utasítani.

75 — Lásd a megtámadott ítélet 174. pontját.

76 — HGA és társai kontra Bizottság ítélet (C-630/11. P–C-633/11. P, EU:C:2013:387, 132. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

77 — Lásd: Schenker & Co. és társai ítélet (EU:C:2013:404, 40. és azt követő pontok).

78 — Lásd a jelen indítvány 54. és azt követő pontjait, valamint 64. pontját.

79 — HGA és társai kontra Bizottság ítélet (EU:C:2013:387, 134. pont).

82. A jogbiztonság elve kapcsán szintén meg kell állapítani, hogy a Törvényszék elemzése mentes minden hibától.

83. Az említett elv ugyanis azt követeli meg, hogy az uniós jogszabályok a jogalanyok számára egyértelműek, alkalmazásuk szempontjából pedig kiszámíthatóak legyenek.⁸⁰ Abban az időpontban, amikor az EIH az engedélyeket és jóváhagyásokat kérte a Bundesbanktól, a 423/2007 rendeletet, majd a 961/2010 rendeletet kellett alkalmazni. A két jogszabály egyike sem utal arra, hogy a nemzeti hatóság jóváhagyása vagy engedélye elvonná a Tanács arra irányuló hatáskörét, hogy korlátozó intézkedéseket szabjon ki, vagy bármilyen garanciát jelentene arra vonatkozóan, hogy az így jóváhagyott vagy engedélyezett ügyleteket a Tanács maga is automatikusan jogszerűnek tekinti. Az említett rendeletek engedélyezési eljárásokkal kapcsolatos rendelkezései tehát egyértelműen elkülönülnek az általában a pénzeszközök befagyasztásának elvére, valamint konkrétan a korlátozó intézkedések megkerülésének tilalmára vonatkozó rendelkezésektől.⁸¹ Ehhez hasonlóan, a két rendelet szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy a nemzeti hatóságok részéről minden engedélyt a tervezett átutalás eseti értékelése alapján kell kiadni – legyen szó a pénzeszközök felszabadítására⁸² vagy átutalására irányuló kérelemről.⁸³

84. E körülmények között a fellebbező teljes mértékben előre láthatta nem csak azt, hogy a Bundesbank által kiadott általános jóváhagyás ellentétes az uniós joggal,⁸⁴ hanem azt is, hogy a Tanács a fent hivatkozott rendeletekben egyértelműen megfogalmazott feltételek mellett mindenképpen alkalmazhatott korlátozó intézkedéseket vele szemben.

85. A Törvényszék tehát megalapozottan utasította el a jogbiztonság elvének megsértésére alapított érvet mint megalapozatlant. Ennélfogva a harmadik fellebbezési jogalap egészét is el kell utasítani, mint megalapozatlant.

D – A negyedik, a 961/2010 rendelet 32. cikke (2) bekezdésének értelmezése során elkövetett téves jogalkalmazásra, illetve az arányosság elvére alapított jogalapról

1. A fellebbező érvelése

86. Negyedik jogalapjával a fellebbező lényegében egyrészt azt kifogásolja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 204. és 205. pontjában úgy ítélte meg, hogy a fellebbező nem hivatkozhat a 961/2010 rendelet 32. cikkének (2) bekezdésére, amelynek célja az, hogy védelmet biztosítson azon vállalkozások számára, amely anélkül szegték meg az említett rendelet rendelkezéseit, hogy arról tudtak volna, ami megfelel az EIH helyzetének abban az esetben, ha a Bíróság a vitatott ügyleteket továbbra is jogellenesnek tekintené.

87. Másrészt a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék elutasította az előtte kifejtett, az arányosság elvére vonatkozó jogalapot. Az EIH pénzeszközeinek a Tanács által eldöntött befagyasztása ugyanis aránytalan intézkedés.

80 — Lásd a kiterjedt ítélkezési gyakorlatból: Nuova Agricast és Cofra kontra Bizottság ítélet (C-67/09. P, EU:C:2010:607, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) és Alcoa Trasformazioni kontra Bizottság ítélet (C-194/09. P, EU:C:2011:497, 71. pont).

81 — Lásd egyrészt a 423/2007 rendelet 7. cikkének (4) bekezdését, másrészt a rendelet 8–10. cikkét, valamint egyrészt a 961/2010 rendelet 16. cikkének (4) bekezdését, másrészt pedig annak 17–19. és 21. cikkét.

82 — A 423/2007 rendelet 8–10. cikke, és a 961/2010 rendelet 17–19. cikke alapján.

83 — A 423/2007 rendelet 11. cikke, és a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján.

84 — A nemzeti hatóságok, illetve egyes uniós intézmények által elfogadott eltérő értelmezésekre alapított érv ilyen módon hatástalanná válik, mivel a probléma végső soron nem annyira az, hogy a harmadik utas eljárás szerint végrehajtott ügyletek elvileg összeegyeztethetők voltak-e az uniós joggal, hanem az, hogy egy nemzeti hatóság a 423/2007 rendelet és a 961/2010 rendelet alapján kiadhatott-e általános hatályú engedélyt a tervezett ügyletek vonatkozásában, eseti elemzés nélkül.

88. Először, emlékeztetve arra, hogy mindig az illetékes nemzeti hatóság véleményének megfelelően járt el, az EIH előadja, hogy a Bundesbank például felfüggeszthette volna a harmadik utas eljárás alkalmazásának jóváhagyását, vagy megtagadhatta volna az EIH által a 961/2010 rendelet 21. cikke alapján kért engedélyeket. A Törvényszék tévesen tekintette úgy, hogy az ilyen, a Tanács ellenőrzése alá nem tartozó intézkedések nem ugyanolyan védelmi hatást biztosítanak, mint a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó határozat, és hogy az említett határozat tehát megfelelőnek és szükségesnek tűnt. Ha ugyanis a Tanács elégtelennek ítélte volna a német felügyeleti rendszert, felhívhatta volna e tagállamot arra, hogy tegye azt hatékonyabbá, amit az említett tagállam a lojális együttműködés elve alapján köteles lett volna teljesíteni. Márpedig a Törvényszék az utóbbi elvet nem vette figyelembe az elemzésében. Mindenesetre aránytalan a nemzeti hatóság esetleges hibájának korlátozó intézkedések révén történő korrigálása, miközben az uniós szabályozás eltérő értelmezéseinek elkerüléséért a felelősség az uniós intézményeket terheli.

89. Másodszor, a Törvényszék újabb téves jogalkalmazást követett el, amikor úgy döntött, hogy a 961/2010 rendelet 21. cikke által kialakított engedélyezési rendszer nem biztosít egyenértékű megelőző hatást az azon személyek és szervezetek listájára való felvétellel, akiknek vagy amelyeknek a vagyonát be kell fagyasztani. Vitathatatlan, hogy az említett 21. cikk megsértését utólag fel fogják deríteni, de ez a helyzet a jegyzékbe felvett szervezet pénzeszközei befagyasztásának minden megsértésénél fennáll. A 961/2010 rendelet 21. cikke tehát ugyanolyan megelőző hatással bír, mint az EIH jegyzékbe való felvétele, azzal, hogy egyértelműen kevésbé korlátozó hatású. Ily módon, az EIH által a Bundesbankhoz intézett, a harmadik utas eljárásra vonatkozó kérelemre azt megelőzően került sor, hogy az EIH megkezdte volna ügyleteit, és az említett 21. cikk alapján előterjesztett kérelmeket is az ügylet végrehajtása előtt kell előterjeszteni. Az EIH emlékeztet arra, hogy a Bundesbank iránymutatásának módosítása elegendő lett volna ahhoz, hogy a fellebbező lemondjon ügyleteiről, mivel mindig követte e nemzeti hatóság utasításait. Nincs tehát ok annak feltételezésére, hogy egy ilyen módosítás nem biztosított volna az EIH pénzeszközeinek befagyasztásával egyenlő szintű megelőzést. Ezenkívül az EIH hivatkozik az osztrák nemzeti banktól származó levélre, amely álláspontja szerint alátámasztja azt, hogy az EIH jegyzékbe való felvételét megelőzően a Tanács maga is ismerte és jóváhagyta a Bundesbanknak a harmadik utas eljárásra vonatkozó álláspontját.⁸⁵

90. Ily módon a Tanács részéről az EIH jegyzékbe való felvétele aránytalan, a Törvényszék pedig az akta alapvetően hibás következtetései alapján téves jogi minősítést fűzött a tényálláshoz.

2. Elemzés

91. A 961/2010 rendelet 32. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy „[a]z e rendeletben megállapított tilalmak semmilyen felelősséget nem rónak az érintett természetes vagy jogi személyekre vagy szervezetekre, amennyiben nem tudtak arról, és nem volt alapos okuk arra gyanakodni, hogy tevékenységükkel ezen tilalmakat megszegik”. A 961/2010 rendelet 32. cikkének (2) bekezdése a felelősség alól mentesítő kikötésként működik azon személyek vagy szervezetek esetében, akik vagy amelyek jóhiszeműen, illetve a korlátozó intézkedések összefüggését nem ismerve megsértik a fent említett rendeletet.

92. E tekintetben elegendő azt megállapítani, hogy az EIH, azáltal hogy hozzájárult ahhoz, hogy a jegyzékbe felvett iráni bankok sikeresen végrehajtsanak olyan ügyleteket, amelyeket a befagyasztási intézkedések félbeszakítottak, miközben maga a pénzügyi piacokon tevékenykedik, az Iránt érintő vagy Iránban zajló szolgáltatásokra és tevékenységekre szakosodott, és részben egy jegyzékbe felvett szervezet tulajdonában áll, nem állíthatja, hogy nem tudta, vagy ésszerűen nem gyaníthatta, hogy megsérti többek között a korlátozó intézkedések megkerülésének a 961/2010 rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében előírt tilalmát. E tekintetben hatástalan a Bundesbank által esetlegesen megadott

85 — Lásd a jelen indítvány 39. pontját.

jóváhagyásokra vagy engedélyekre⁸⁶ való hivatkozás, ahogy az osztrák nemzeti bank⁸⁷ levelére való hivatkozás is. Ahogy ezek az engedélyek és jóváhagyások nem alapozhatják meg a jogos bizalmat – amint azt előző jogalap elemzése során megállapítottam –, úgy ezek nem relevánsak annak értékelése szempontjából sem, hogy az EIH részesülhetett-e a 961/2010 rendelet 32. cikke alapján a felelősség alóli mentesítésben, figyelemmel arra, hogy ezeket az engedélyeket és jóváhagyásokat semmiképpen sem a rendeletnek megfelelően adták ki. Végül, ahogy azt megalapozottan jegyzi meg a Tanács, még ha lehetett is volna alkalmazni a 961/2010 rendelet 32. cikkének (2) bekezdését az EIH tekintetében, ez nem akadályozta volna meg a jegyzékbe való felvételét, amennyiben megfelel a rendelet 16. cikkében hivatkozott feltételeknek, ugyanis egy ilyen, jellegénél fogva biztosítási⁸⁸ természetű korlátozó intézkedést nem szükségképpen kell úgy értelmezni, hogy az az EIH saját felelőssége miatt alkalmazott szankció a rendelet általa elkövetett megsértései miatt. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a korlátozó intézkedéseket megállapító uniós jogi aktusok által követett célkitűzések jelentősége igazolhat hátrányos következményeket, még akkor is, ha azok bizonyos gazdasági szereplők számára jelentősek, beleértve azokat is, akik egyáltalán nem felelősek az érintett intézkedések elfogadását eredményező helyzet bekövetkezéséért, de akik különösen tulajdonhoz való joguk gyakorlásában érintettek.⁸⁹

93. A Törvényszék 961/2010 rendelet 32. cikkének (2) bekezdésére vonatkozó elemzése tehát nem tartalmaz téves jogalkalmazást.

94. A Tanács arra vonatkozó határozatának arányossága kapcsán, hogy felveszi a fellebbezőt azon személyek és szervezetek listájára, akik vagy amelyek vagyonát be kell fagyasztani, az állandó ítélkezési gyakorlat azt mondja ki, hogy „az uniós jog általános elvei közé tartozó arányosság elve megköveteli, hogy az uniós jog valamely rendelkezése által alkalmazott eszközök alkalmasak legyenek az érintett szabályozással kitűzött jogszerű célok megvalósítására, és ne menjenek túl az azok eléréséhez szükséges mértéken”.⁹⁰ Egyébként a Bíróság azt is elismerte, hogy „széles körű mérlegelési jogkört kell elismerni az uniós jogalkotó részére olyan területeken, amely a jogalkotó részéről politikai, gazdasági, társadalmi döntéseket és összetett mérlegelést igényel”.⁹¹

95. E tekintetben ki kell emelni, hogy a fellebbező nem a 961/2010 rendelet által kialakított, Iránnal szembeni szankciórendszer által követett célkitűzés jogszerűségét vitatja, és nem is az azon személyek és szervezetek listájára való felvétel feltételeinek arányosságát, akik vagy amelyek vagyonát be kell fagyasztani, hanem csak a korlátozó intézkedés vele szemben való alkalmazását, amelyet a Tanács döntött el. Ezzel együtt nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az atomfegyverek Iránban való elterjedése elleni küzdelmet célzó valamennyi, a jegyzékbe való felvételre vonatkozó határozat a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával kapcsolatos célokat követ.⁹²

86 — Emlékeztetek arra, hogy ezeket a jóváhagyásokat és engedélyeket a nemzeti hatóságok, amennyiben nem került sor vizsgálatra, mindenképpen kizárólag az azokat kérelmező személy vagy szervezet által szolgáltatott információk alapján adták ki, és ezek az információk alkalmasak lehettek az említett hatóságok megtévesztésére.

87 — Az utóbbi levél, és az abból a harmadik utas eljárást illetően a tanácsi álláspont kapcsán levonható következtetések kapcsán utalok a jelen indítvány 71. pontjára.

88 — Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet (C-402/05. P és C-415/05. P, EU:C:2008:461, 358. pont), Afrasiabi és társai ítélet (EU:C:2011:874, 45. pont), valamint Bizottság és társai kontra Kadi ítélet (EU:C:2013:518, 130. és 132. pont)..

89 — Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet (EU:C:2008:461, 361. pont).

90 — Melli Bank kontra Tanács ítélet (C-380/09. P, EU:C:2012:137, 52. pont).

91 — Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet (C-348/12. P, EU:C:2013:776, 120. pont).

92 — Bank Melli Iran kontra Tanács ítélet (C-548/09. P, EU:C:2011:735, 115. pont) és Tanács kontra Manufacturing Support & Procurement Kala Naft ítélet (EU:C:2013:776, 124. pont). Lásd még a 961/2010 rendelet (15) preambulumbekkezdését.

96. Ahogy arra már emlékeztettem, a rendelet 21. cikke által kialakított rendszer – amelynek keretében a nemzeti hatóságok felügyeletet gyakorolnak azon átutalások felett, amelyeket végrehajtásuk előtt engedélyezni kell – teljesen eltér a korlátozó intézkedéseknek a 961/2010 rendelet 16. cikke által kialakított szabályozásától. Az említett rendelet ugyanis biztosítási jelleggel rögzíti a jegyzékekbe való felvétel feltételeinek megfelelő személyek és szervezetek pénzeszközei befagyasztásának elvét. E befagyasztáshoz eltérésként a felszabadítás különböző lehetőségei kapcsolódnak.

97. Ezzel szemben a 961/2010 rendelet 21. cikke az általános pénzügyi felügyelet körébe tartozik, és minden olyan, pénzeszközeivel továbbra is szabadon rendelkező iráni személyre vagy szervezetre vonatkozik, aki vagy amely pénzeszközök átutalását rendelte el vagy ilyen átutalás címzettje volt. Ily módon a fellebbezőnek a jegyzékbe a 961/2010 rendelet 16. cikke alapján való felvétele egy más célú logika, illetve rendszer körébe tartozik, amelyeknek semmi köze az említett rendelet sokkal szélesebb hatályú 21. cikkének logikájához és rendszeréhez, így ezek nem tekinthetők egymás alternatívájának.

98. Figyelemmel a követett jogszerű – és nem vitatott – célra, a 961/2010 rendelet 16. cikkének a fellebbezővel szembeni érvényesítése megfelelő intézkedésnek tűnik, mivel annak hatása az, hogy zárolja a fellebbező valamennyi pénzeszközét, és csak kivételes jelleggel engedélyezi annak rendelkezésre bocsátását (a felszabadítást). Ily módon a Tanács biztosítja, hogy az EIH pénzeszközeit a jegyzékbe felvett szervezetek egyáltalán ne vagy a továbbiakban ne használják fel a rendelettel össze nem egyeztethető módon, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 202. pontjában rögzítetteknek megfelelően. E megállapításból természetesen az következik, hogy a 961/2010 rendelet 16. cikkének végrehajtása által biztosított megelőző hatás nem hasonlítható össze az ugyanezen rendelet 21. cikke által elért hatással, mivel, ahogy már említettem, ilyen esetben az érintett szervezet ura marad pénzeszközeinek.

99. Ehhez hozzáteszem, hogy a fellebbező azon személyek és szervezetek listájára való felvételének létjogosultságát, akik vagy amelyek vagyont be kell fagyasztani, nem a német pénzügyi felügyeleti rendszer esetleges hiányosságaiban kell keresni, így a fellebbező által előterjesztett állítólagos alternatív intézkedésekből – amelyek a Bundesbank iránymutatásának módosítását, vagy az említett rendszer nemzeti szintű javítását jelentik – még abban az esetben sem lehet azt a következtetést levonni, hogy az EIH-val szemben kiszabott befagyasztási intézkedés érvényes alternatívájaként felfogható intézkedéseket jelentenek, ha azokat a lojális együttműködés alapján vezetik be. Ezenfelül az EIH érvelése nem létező alternatív intézkedéseken, hanem csupán *potenciális* alternatív intézkedéseken alapul. Az EIH által hivatkozott rendelkezések ugyanis többségükben tisztán jövőre vonatkozó jellegűek, mondhatni hipotetikusak, amelyek nem lehetnek elegendőek a Bíróság számára abban az időpontban, amikor az EIH tekintetében alkalmazott, a pénzeszközök befagyasztására irányuló intézkedés alkalmazása arányos jellegének a Törvényszék általi értékeléséről határoz.

100. E körülményekre figyelemmel a Törvényszék megalapozottan döntött úgy, hogy a fellebbező által előterjesztett intézkedések egyike sem tekinthető az EIH pénzeszközei befagyasztása olyan alternatív intézkedésének, amely mint ilyen, azonos hatékonysági szintet mutat, és ezzel egyidejűleg kevésbé sérti a fellebbező jogait és szabadságait.

101. A fenti okok összessége miatt úgy vélem, hogy a negyedik jogalapot el kell utasítani.

IV – A költségekről

102. A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikke (1) bekezdésének értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Tanács kérte, hogy a költségek viselésére a fellebbezőt kötelezzék, és a fellebbező

álláspontom szerint a fellebbezési jogalapok tekintetében elvesztés lett, őt kell kötelezni a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére. Az Egyesült Királyság a Bíróság előtt folyó eljárásban a Bíróság eljárási szabályzatának 172. cikke alapján vesz részt, így a szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése értelmében maga viseli a költségeit.

V – Véggövetkeztetések

103. A fenti megfontolások összessége alapján azt javasolom a Bíróságnak, hogy a következőképpen határozzon:

- 1) A fellebbezést elutasítja.
- 2) Az Europäisch-Iranische Handelsbank AG viseli az Európai Unió Tanácsának költségeit.
- 3) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maga viseli saját költségeit.